

اولدوز او کارغان

صمد بهرنگی

ژباړه: م.ف. ناساز

Ketabton.com

اولدوز او کارغان

صمد بهرنګي

کاظم - د ماشومانو دوست -

او

روح انگیز ته، چې مور ته ښه ماشومان

وروزي.

په دې هیله، چې په غټوالي کې یې ژوند زموږ نه

ښه وي.

ب

اولدوز او کارغان

صمد بهرنگی

ژباړه: م.ف. ناساز

سمون: ویاړ

برېښنایي خپرېدنه او بیا کتنه: چنگاښ ۱۴۰۳

لړليک

- ۱ ..... د اولدوز څو خبرې .....
- ۳ ..... د کارغانو د مور پیدا کېدل .....
- ۸ ..... «ښاغلی کارغه» وپېژنو .....
- ۱۲ ..... خوندورې غڼې .....
- ۱۵ ..... د کب پر سر شورماشور او د کارغه د مور د اعدام حکم .....
- ۱۷ ..... د کارغه مور په ډېرو شیانو پوهېږي او له مرگه نه ډارېږي .....
- ۱۹ ..... له «ياشار» سره لنډ ملاقات .....
- ۲۱ ..... د کارغانو د مور اعدام .....
- ۲۲ ..... د اولدوز پرېشانه خوب .....
- ۲۴ ..... د ښاغلي کارغه د زړه خواله او د کارغه د مور د نيول کېدو څرنگوالی .....
- ۲۹ ..... کور قرنطین کېږي .....
- ۳۱ ..... د خپگان او اندېښنې، د ولړې او ډار ورځې .....
- ۳۳ ..... د ښاغلي کارغه د آزادولو پلان .....
- ۳۵ ..... له زندان څخه د ښاغلي کارغه د آزادې لپاره قتل .....
- ۳۹ ..... هونښيار ماشومان، ناپوه پلار او ميندې تېر باسي .....
- ۴۳ ..... واوړه، ساړه، بېکاري او انتظار .....
- ۴۶ ..... نذر او سوالونه د مړينې مخه نشي نيولای، د کارغه د مور یاد .....
- ۴۷ ..... سخت ژمی تېرېږي .....
- ۴۸ ..... د پسرلي هوا .....
- ۴۹ ..... څوک د کارغانو په ژبه پوهېږي؟ .....
- ۵۱ ..... د کارغانو راستنېدنه .....
- ۵۴ ..... د تېښتې قرار، تېښته د بېرته راستنېدو د پاره .....
- ۵۷ ..... «انا» د تېښتې لار او طريقه ښيي .....

- کارغان کوبښښ کوي، ماشومان سخت زیار باسي، کارونه پر مخ ځي..... ۵۹
- د اولدوز د سفر ملگری ۶۱
- د کبانو غله، د وړیو غله، بې اغېزه دعاگانې ۶۳
- یاشار له موره اجازه اخلي..... ۶۵
- د حرکت ورځ ۶۸
- هنوی چې له زرونو خبر نه دي، وایي: اولدوز لېونې شوې ده ۶۹
- ښه او مهربانه مور ۷۰
- حرکت ۷۱
- د شهیدو او ناکامو ملگرو په یاد، چوشکونه لېرې وغورځوئ! ۷۵
- د هاغه غرونو پر سر، د کارغانو ښار، غرمېشته کارغان ۷۷
- د ملگرو لیک ۷۷

د اولدوز څو خبرې

ماشومانو، سلام! زما نوم اولدوز دی. مانا یې ده ستوری. سړکال مې لس کاله پوره شو. دا کیسه چې لولی زما د سرگذشت یوه برخه ده. ښاغلی «بهرنگ» یو وخت زموږ د کلي ښوونکی و. زموږ په کور کې اوسېده. یوه ورځ ما ورته خپل سرگذشت ووايو. د ښاغلي «بهرنگ» خوښ شو او وې ويل: که اجازه راکړی، ستا او د کارغانو پر سرگذشت به کیسه ولیکم او کتاب به ترې جوړ کړم. ما ومنله خو په څو شرطونو: لومړی دا چې زما کیسه یوازې ماشومانو دپاره ولیکي، ځکه چې د لویانو حواس دومره گډوډ دي، چې زما په کیسه نه پوهیږي او خوند ترې نه اخلي. دوهم دا چې، زما کیسه هغو ماشومانو د پاره ولیکي، چې یا غریب وي او یا هم ډېر نازولي نه وي. نو، لاندېني ماشومان حق نلري زما کیسې ووايي:

۱- هغه ماشومان، چې له نوکر سره ښوونځي ته راځي. ۲- هغه ماشومان، چې په گران بیه موټرونو کې ښوونځي ته راځي. ښاغلی «بهرنگ» ويل، چې په غټو ښارونو کې شتمن ماشومان همداسې کوي او پر ځان ډېر نازېږي.

دا هم باید ووايم چې تر اووه کلنۍ پورې له مېرې سره وم. دا کیسه هم د هاغه وخت ده. خپله مور مې په کلي کې وه. پلار مې طلاقه کړی وه. د پلار کور ته یې شپلې وه او بله ښځه یې کړی وه. پلار مې په یو دفتر کې کار کاوه. هاغه وخت مور په ښار کې ژوند کاوه، چې یو کوچنی ښار وو او لا یې یوازې یو واک درلود. له څو کالو وروسته زه هم کلي ته لاړم.

په هر حال، ښاغلي «بهرنگ» قول راکړ، چې له دې وروسته زما د غټې
نانځکې کيسه وليکي. هيله من يم چې زما له سرگذشت نه ډېر څه زده
کړي.

ستاسو ملگرې - اولدوز

د کارغانو د مور پیدا کېدل

اولدوز په کوټه کې ناسته وه. بهر ته یې کتل. مېره یې حمام ته تللی وه. ور یې قلف کړی وو. اولدوز ته یې ویلي وو، چې له ځایه ونه ښوري. که نه، نو راځي او پلار ته یې وایي. اولدوز په کوټه کې ناسته وه. کتل یې. فکر یې کاوه. د غټانو په شان په فکر کې وه، نه ښورېده. د مېرې نه ډېره ډارېده. د نانځکې په فکر کې هم وه. نانځکه یې نوې ورکه کړې وه. زړه یې دومره خپه وو، چې د ویلو نه دی. څو کړتې یې گوتې وشمېرلې. وروسته د کړکې خوا ته راغله. حوصله یې بایللې وه. ناڅاپه یې ولید، چې یو تور کارغه د حوض په غاړه ناست دی، اوبه څښي. یوازیتا یې هېره شوه. زړه یې خلاص شو. کارغه سر راپورته کړ. سترگې یې په اولدوز ولگېدې. غوښتل یې والوزي. اولدوز فکر وکړ چې کارغه خاندي. خوشاله شوه. ورته یې وویل: ښاغلی کارغه، د حوض اوبه چټلې دي، که ویې څښی ناروغه به شی.

کارغه بیا وخنډلی او توپ یې کړ او رامنځ ته شو. وې ویل: نه زړگيه! مور کارغانو ته فرق نه کوي. له دې نه ډېر ناولي شیان خورو او هیڅ راباندې نه کیږي. بله دا چې ما ته «ښاغلی کارغه» مه وایه. زه ښځه یم. څلور اولاده لرم. ما ته د «کارغه مور» وایه.

اولدوز پوه نشوه، چې د کارغه کوم ځای ښځې ته پاتې کیږي. دومره مهربانه وه، چې اولدوز غوښتل ویې نیسي او مچ یې کړي. سمه ده چې کارغه ښکلی نه و، بدرانگه هم و، خو مهربانه زړه یې درلود. که لږ مخې ته راغلی وی، اولدوز نیولو او مچوی یې.

د کارغانو مور بیا هم مخې ته راغله او وې ویل: ستا څه نوم دی؟
اولدوز ورته خپل نوم ووايه. بیا د کارغه مور پوښتنه وکړه: اوس ته څه
کار کوی؟

اولدوز وویل: هيڅ، مېرې مې دلته پرېښې يم او تللی حمام ته. ویلي،
و نه ښورېږم.

د کارغه مور وویل: ته خو د لویانو په شان فکر کوی. ولې لوبې نه
کوی؟

اولدوز د خپلې غټې نانځکې په فکر کې شوه. اسوبلې وکړ. بیا یې
کړکۍ خلاصه کړه، چې غږ یې بهر ته ووځي او وې ویل: د کارغه مورې،
څه نه لرم چې لوبې ورباندې وکړم. یوه غټه نانځکه مې درلوده، چې ورکه
شوه. نانځکې مې خبرې کولې.

د کارغه مور د سترگو اوبسکې د څانگ په څوکه پاکې کړې، توپ یې
کړ او د کړکۍ په خوله کې کېناسته. اولدوز لومړی وډار شوه او ځنډې ته
شوه. بیا دومره خوشاله شوه چې څه به وایي او رامخې ته شوه. د کارغه مور
وویل: ملگري او همزولي هم نه لری؟

اولدوز وویل: «ياشار» شته. خو هغه هم اوس ډېر لږ وینم. ښوونځي ته
ځي.

د کارغه مور وویل: راځه دواړه لوبې وکړو.

اولدوز د کارغانو مور په غېږ کې ونيوله. سر یې ورته مچ کړ. مخ یې
ورته مچ کړ. بنکې یې ځیرې وې. د کارغه مور پښې راټولې کړې وې، چې
د اولدوز جامې ناولې نشي. اولدوز یې مښوکه هم ښکل کړه. مښوکې یې د
صابون بوي کاوه. وې ویل: د کارغه مورې، ستا صابون ډېر خوښېږي؟

د کارغه مور وویل: په صابون پسې مرم.
اولدوز وویل: مېره مې په قهرېږي که نه، نو، یوه کلچه مې درته راوړله
خوړلې به دې وی.

د کارغه مور وویل: پت یې راوړه. مېره دې نه پوهېږي.
اولدوز وویل: ته نه ورځې ورته یې نه وایې؟
د کارغانو مور وویل: زه؟ زه د چا چغلي نه کوم.
اولدوز وویل: مېره مې وایې: «ته چې هر کار وکړی، کارغه راځي ماته
یې وایې.»

د کارغه مور د زړه له کومې وخنډل او وې ویل: درواغ واي زرگیه، زما
دې په دې تور سر قسم وي، زه د چا چغلي نه کوم. اوبه ځنبل بهانه کوم، د
حوض غاړې ته راځم. بیا صابون او کب غلا کوم او بېرته ځم.

اولدوز وویل: د کارغانو مورې، غلا ولې کوی؟ گناه لري.
د کارغه مور وویل: زرگیه، مه ماشومه کېږه، گناه څه ته وایې؟ گناه خو
دا ده چې غلا ونه کړم او زه او اولاد مې له ولېږې مړه شوو. زرگیه گناه خو دا
ده چې گېډه مړه نه کړم. گناه دا ده چې صابون د پښو لاندې پروت وي او
زه ورې پاتې شم. زما دومره عمر شوی دی، چې په دې خبرو پوه شم. په
دې هم ته پوه شه، چې په دې تشو نصیحتونو د غلا مخه نیول کېدای
نشي او تر هغه چې هر څوک د ځان دپاره کار کوي، غلا به هم وي.

اولدوز غوښتل لاره شي یوه چکۍ صابون غلا کړي او د کارغانو مور ته
یې ورکړي. مېرې یې خوراكي شيان په الماری کې اېښودل او الماری به یې
قلقله، خو صابون به یې نه پټوه. د کارغه مور یې د دروازې غاړې ته

پرېښوده او خپله پخلنځای ته لاړه. یوه چکۍ صابون یې واخیست او رایې وړې.

ماشومانو، بده ورځ په سترگو ونه وینئ! اولدوز ولید چې د کارغانو مور وتلی ده او مېرې یې هم د کړکۍ خوا ته راروانه ده. د حمام کڅوړه یې په تخرگ کې نیولی ده. مخ یې تک سور وو. اولدوز ډېره بده گیره شوې وه. مېرې یې له کړکۍ نه سر دننه کړ او چیغه یې کړه: اولدوز، بیا څه شوي چې کور لټ په لټ کوی؟ درته مې نه وو ویلي و نه ښورېږی، ها؟

اولدوز څه ونه ویل: مېرې یې لاړه، چې د ور قلف بېرته کړي او ونوځي. اولدوز په توندۍ صابون د کمیس لاندې وواهه، په یوه گوت کې کېناسته. مېرې یې ورننوتله او وې ویل: ووايه، څه پسې گرځېدې؟

اولدوز یو دم وویل: مورې... ما مه وهه! په ورکې شوې نانځکې پسې مې گرځېدم. مېرې یې د اولدوز نانځکه بدې شوه. د اولدوز غور یې ونيو او کش یې کړ او وې ویل: سل کړتې مې درته ویلي د ناولې نانځکې خیال دې له سره وباسه! پوهېږئ؟

له هغې وروسته، مېرې یې پخلنځای ته لاړه چې ځانته چای دم کړي. اولدوز میتیازې بهانه کړې انگر ته لاړه اخوا دېخوا یې وکتل، ویې لید د کارغه مور په بلۍ ناسته ده، سترگې پر لار ده. صابون یې یووړ او د گالانو او بوټو لاندې یې کېښود، د کارغه مور ته یې سترگه ووهله چې راشه صابون دې واخله. د کارغه مور ډېره په کراره راکوزه شوه او لاړه د گلونو او بوټو منځ کې پټه شوه. اولدوز ورنه پوښتنه وکړه: د کارغه مورې، یو بچې دې راولئ چې ما سره لوبې وکړي؟

د کارغه مور غلې وویل: له غرمې نه وروسته منتظره اوسه، که مېړه مې راضي شو، راولم یې. صابون یې پورته کړ، والوتله او لاړه. اولدوز آسمان ته سترگې نیولې وې. کله چې کارغه لېرې ووت د خوشالی نه یې په ټوپونو شروع کړه، گڼې چې خبرې کوونکي نانځکه یې موندلې وي. ناڅاپه مېرې یې ورباندې چیغه کړه: جینې، ولې گډېرې؟ دننه راشه، گرمي دې وهي. زه دې د پالنې وس او حوصله نلرم.

د غرمې د ډوډۍ وخت وو. اولدوز راغله او په کوټه کې کېناسته. څو دقیقې وروسته یې پلار د دفتر نه راغی. حال یې خراب وو. د اولدوز د سلام ځواب یې هم ورنکړ. په ناپربمنځلو لاسونو په دسترخوان کېناست او په خوړلو یې شروع کړه، لکه چې بیا د دفتر رئیس ورته څه ویلي ول. لږ پاتې وو، چې د سرو شو کچالانو بوي اولدوز بېهوشه کړي. د پلار خوړلو ته یې کتل او د خولې لارې به یې تېرولې. نه یې شو کولای څه شی واخلي او ویې خوري. مېرې به یې تل ویل: کوچنیان حق نلري په خپله ځانته خواړه راواخلي. باید لویان ورته په لوبڼې کې خواړه واچوي او ویې خوري.

«بناغلی کارغه» وپېژنو

د سنبلې میاشت وه، د غرمې ډوډۍ چې به یې وخوړله، پلار او مېرې ته به یې خوب ورتلو، بیده کېدل به. اولدوز هم مجبوره وه بیده شي. که نه، نو پلار یې ورته قار کولو، ویلی: کوچنیان باید د غرمې ډوډۍ وخوري او بیده شي. اولدوز هېڅکله نه پوهېده چې ولې خامخا بیده شي. له ځان سره یې ویل: نن ورځ نشم بیدېدلای، که بیده شم د کارغه مور راځي، ما به ونه ویني، بچی به بېرته بوځي.

د کوټې په آخر کې وغزېده او ځان یې په بیدو کې واچاوه. کله چې پلار او مېرې یې خوب یووړل، ورو ورو یې قدمونه اېښودل او بهر راووتله، د توت تر ونې لاندې سیورې ته کېناسته. درې کړتې یې گوتې شمېرلې وې چې کارغه راورسېد. لومړی په بلی کېناست، اولدوز ته یې وکتل. اولدوز ورته اشاره وکړه چې راکوزېدای شي. د کارغه مور راغله څنگ ته یې کېناسته. یو ښه وړوکی کارغه یې هم له ځان سره راوړی و. وې ویل: ډارېدم چې بیده به یې.

اولدوز وویل: هره ورځ بیدېدم. نن مې پلار او مېرې بیده شول، خو زه بیده نشوم.

د کارغه مور وویل: آفرین، ښه کار دې کړی. بیدېدو ته لا وخت ډېر دی. که د ورځې بیده شي، نو د شپې به څه کوی؟

اولدوز وویل: دا مې مېرې ته ووايه... وړوکی کارغه دې ماته راوړی؟
څومره ښه دی!

د کارغه مور خپل بچی د اولدوز په لاس کې ورکړ. ډېر مینه اخیستونکی وو. ناڅاپه اولدوز اسوبلی وکړ. د کارغه مور وویل: ولې دې اسوبلی وکړ؟ اولدوز وویل: نانځکه مې رایاده شوه. کاشکې خوا ته مې وای، درې وارو به لوبې کولی.

د کارغه مور وویل: غم یې مه کوه. زما مشره لمسی په دې څو ورځو کې هڅه اچوي او بچیان راوړي. یو به یې درته راوړم. درې تنه به شی.

اولدوز وویل: ته په خپله بل بچی نه لری؟

د کارغه مور وویل: ولې، لرم یې. درې نور هم لرم.

اولدوز وویل: نو ته یې راوړه.

د کارغه مور وویل: خو زه یوازې پاتې کېږم. د کارغانو پلار هم شته، اجازه نه راکوي. دا مې هم چې درته راوړی، تر اوسه خبرې نه کوي، په پښو ځي، الوتلاى نشي. تر یوې اونۍ پورې به خبرې وکړي. دوه اونۍ وروسته الوتلاى شي. پام کوه چې دوه اونۍ وروسته والوزي، که نه، نو بیا هېڅکله الوتلاى نشي. یاد یې لره.

اولدوز وویل: که وانه الوزي، څه به وشي؟

د کارغانو مور وویل: ښکاره ده چې مري. پوهېږې چې کوم خواړه ورکړی؟ اولدوز وویل: نه، نه پوهېږم.

د کارغه مور وویل: د ورځې یوه ټوټه صابون، لږه غوښه او داسې نور. که کيږدای شوه، کله کله هم یو وړوکی کب. په حوض کې څو کبان ډېر لری. چينجي هم خوري، پښير هم خوري.

اولدوز وویل: ډېر ښه.

د کارغه مور وویل: مېره دې اجازه درکوي چې ويې ساتی؟

اولدوز وويل: نه، د مېرې سترگې مې په دې قسم شيانو بدې لگي، بايد پت يې كړم.

د كارغه بچي د اولدوز په لمن كې غورېده او خوله به يې وازوله. د دې د لاسو گوتې به يې نيولې او رودلې به يې. وړې سترگې يې ځلېدلې. پښې يې نرې وې. لكه د اولدوز د گوتو په شان، بڼكې يې نرمې وې د مور د بڼكو په شان ځيرې نه وې. د مور نه يې هم بڼكلې وو.

د كارغه مور وويل: بڼه، غواړې چېرته يې پت كړي؟
اولدوز د دې فكر نه وكړي. په فكر كې لاړه چې چېرې يې پتولى شي. هېڅ چېرې.

وې ويل: د گلانو او بوتو لاندې به يې پت كړم.
د كارغه مور وويل: داسې نشې كېداي، مېرې دې ويني. د دې نه سر بېرې، كله چې گلان اوبه كوي، بچي مې لمډېري او يخنې يې كېري.
اولدوز وويل: نو چېرته يې پت كړم؟

د كارغه مور آخوا دېخوا وكتل او وې ويل: د زينې لاندې بڼه ځاى دى.
زينه بام ته جوړوي. په وړو بڼارونو او كلو كې دغه شان زينې ډېرې دي. د زينې لاندې د چرگانو كوډگى وه. كوډگى دننه هواره وه. د كارغه بچي يې هلته كېښود او ور يې پسې بند كړ چې پيشو رانشي او وې نه خوري او مېرې يې هم پوه نشي.

د ور لاندې يو سوري وو او د كارغه بچي سا اخیستلای شوه.

اولدوز د كارغه مور ته وويل: د كارغه مورې، نوم يې څه دى؟

د كارغه مور وويل: ورته "بڼاغلی كارغه" وايه!

اولدوز وويل: هلك دى؟

د کارغه مور وویل: هو.

اولدوز وویل: له څه نه معلومېږي چې هلک دی؟ کارغان خو ټول یو شان دي.

د کارغه مور وویل: تاسې داسې فکر کوی. که لږ ځیر شی پوهېږئ چې هلک دی که جینی. سر او مخ یې وروښود. هاخوا د پخوا لږ نور هم وغږېدل او سره جلا شول. اولدوز کوټې ته لاره، پرېوتله، سترگې یې پټې کړې. کله چې مېړه یې راوښه شوه، گوري چې اولدوز لا اوس هم بیده ده. خو اولدوز رښتیا نه وه بیده شوی. خوب نه ورتلو. د ښاغلي کارغه په فکر کې وه. د سترگو لاندې یې مېړې ته کتل او په زړه کې یې خندل.

خوندورې غڼې

څو ورځې تېرې شوې. اولدوز ډېره تازه او خوشاله وه. مېرې او پلار يې تعجب کاوه. يوه شپه مېرې يې پلار ته وويل: نه پوهېږم په دې جينۍ څه شوي، تل خاندي او گډېږي. پخوانی حال يې نه دی. بايد د کار سته مته يې پيدا کړو.

اولدوز دا خبرې واورېدلې، له ځان سره يې وويل: بايد لا احتياط وکړم. هره ورځ دوه درې کرتې ښاغلي کارغه ته ورښکاره کېده. کله چې څوک نه ول، ښاغلی کارغه به يې د کوډگۍ نه راووست او لوبې به يې ورسره کولې. اولدوز ښاغلي کارغه ته ژبه وريادوله. د کارغه مور به هم کله کله راتله. زوې ته به يې څه راوړل، لکه يوه ټوټه غوښه، صابون او داسې نور. يوځل يې دوه غڼې راوړې وې. غڼې د کارغه مور په پښو کې نښتې وې، لاس او پښې يې وهلې خو خلاصېداى نه شوې. څه اوږدې پښې يې درلودلې. اولدوز ورڅخه ډار شوه. د کارغه مور وويل: زړگيه مه ډارېږه. وگوره بچي مې هغه څنگه خوري.

رښتيا هم د کارغه بچي په ډېر خوند وخورلې. بيا يې مښوکه څو کرتې د ښي او کيڼې خوا نه پر ځمکه راکښله او وې ويل: مورجانې، بيا يې هم راته راوړه. ډېرې خوندورې وې.

مور يې وويل: ښه، بيا يې هم راوړم.

اولدوز وويل: زموږ په پخلنځي کې دا ډېرې دي. درته رابه يې راوړم.

د کارغه بچي نارې تېرې کړې او مننه يې وکړه.

له دغې ورځې وروسته اولدوز هاخوا دېخوا گرزېده، د غڼو بڼکار به يې کاوه، د کميس په جيب کې به يې اچولې، ټنې به يې ورپسې تړلې چې ونه ووځي. بيا به يې په يو سم وخت کې وړې او د کارغه بچې ته يې ورکولې. البته دا د هغه په خواړو کې نه راتلې. دا د پتاسو، نقلو او شيرينې او داسې نورو پر ځای وو.

د کارغه مور ويلې وو که ژوندي خواړه ونه خوري، خامخا مري. هېڅ شی يې ژوندى ساتلای نشي. هېڅ شی، خو يوازې خواړه يې ساتلی شي. يوه ورځ د غرمې د ډوډۍ پر وخت، مېرې يې څو غڼې وليدلې چې لاس او پښې يې ماتې دي او پر دسترخوان روانې دي. اولدوز پوه شوه چې د دې له جيبه راوتلې دي.

زړه يې ډب ډب شروع کړ. لومړی يې وغوښتل راتولې کړي او په جيب کې يې واچوي بيا يې فکر وکړ بڼه ده، ځان نانگاره کړي. مېرې د پښو نه ونيولې او بهر ته يې وغورځولې او بلا په خيږ تېره شوه.

له غرمې ډوډۍ وروسته اولدوز د کارغه بچي ته ورغله، چې پاتې غڼې ورته ورکړي. مخکنې يوه دوه غڼې يې هم د انگړ له غاړو څنډو نه موندلې وې، يوه يې په دوو گوتو ونيوله چې د کارغه د بچي په خوله کې يې ورکړي. دا يې د کارغه د مور نه زده کړي ول، چې څنگه يې په خپلې مښوکې سره د بچي په خوله کې خواړه ورکړل.

د کارغه بچي غوښتل غڼې ونيسي چې يو دم يې سر تا وکړ او وې ويل: اولدوزجانې، نه يې خورم.

اولدوز وويل: آخر ولې، زما کوچنۍ کارغه؟

د کارغه بچي وويل: نوکان دې وگوره څه ډول دي؟

اولدوز وويل: ولې څه ډول دي؟
د کارغه بچي وويل: اورده، ناولي، تور! ډېر وبخښه اولدوز بي بي. توکې
کوم خو زه نشم کولای هغه خواړه وخورم چې... پوهېږې اولدوز بي بي نو؟
اولدوز وويل: پوهېږم. له تا نه ډېره مننه کوم چې زما عيب دې راته مخامخ
ووايه. زه به له دې نه وروسته په دې ناولو نوکانو خواړه ونه خورم. باور وکړه.

د کب پر سر شورماشور او د کارغه د مور د اعدام حکم

په حوض کې څو سره او کوچني کبان ول. شپږمه يا اوومه ورځ وه، چې اولدوز يو کب ونيو او د کارغه بچې ته يې ورکړ او هغه وخوړو. دا لومړی کب وو، چې خوړو يې. د مور نه يې اوربدلي وو، چې د ماهي ښکار او خوړل ډېره مزه لري خو ليدلې يې نه وو چې څنگه خوړل کېږي. د ده مور د اولدوز د مېرې په شان نه وه. په ډېرو شيانو پوهېده. په دې پوهېده، چې څه شی يې زوي ته ښه دی او څه شی ورته بد دی. که د کارغه بچي ورنه بد شي غوښتلو، نو ورته نه گورېدل. ويل به يې چې: زويه! دا درته نه راوړم ځکه چې دا يا هغه ضرر لري. که فلانی شی وخوړی نو ښه قاغ قاغ نشي کولای. ځکه چې غږ دې نښلي، او...

خپل بچي ته به يې د ټولو شيانو علت وايه. خو مېرې داسې نه وه. تل به يې په توندخويي سره ويلی: اولدوز فلانی کار مه کوه. فلانی شی مه خوره. فلانی ځای ته مه ځه. داسې مکوه، هغسې مکوه. سمه کښېنه. په جگ آواز خبرې مکوه. ولې پس پس کوی او داسې نورې خبرې. مېرې يې هېڅکله نه ويل، چې مثلاً ولې په لوړ آواز خبرې ونه کړي، ولې بايد غرمه بیده شي. اولدوز لومړی فکر کاوه چې ټولې ميندې د مېرې په شان دي. وروسته چې د کارغه له مور سره آشنا او بلده شوه، فکر يې هم بدل شو. مېرې يې چې سبا ته پوه شوه، چې يو کب نشته، چينغې يې آسمان ته پورته شوې. د غرمې ډوډۍ پر وخت يې مېرې ته وويل: دا کار، د کارغه کار دی. هاغه کارغه، چې راځي او د ډنډ د غاړې نه صابون پټوي. ډېر چاغ دی. که وې نيسم پر دار يې څروم. پېانسي کوم يې.

د کارغه مور ته یې بدې بدې کنځلې هم وکړې. اولدوز غلې وه، که څه یې ویلې، مېره یې پوهېدله چې دا له کارغه سره اړیکې لري. په تېره بیا چې یوه ورځ مخکې نژدې وو د ډنډ پر غاړه یې گیر کړي.

مېره یې وویل: کارغان ټول ناولي دي. ټول غله دي. په ټول عمر کې مې یوه ښه کارغه ندی لیدلی. ښه ده، څارنه یې کوه، که نه، نو یو کب به هم په ډنډ کې ترې پاتې نشي.

مېرې وویل: هو، باید څارنه یې وکړم، اوس چې د ماهیانو په خوند یې شوخند وهلی، زړه یې غواړي چې ټول یې وخوري.

اولدوز په زړه کې د خپلې مېرې په کم عقلتوب وځنډلې. ځکه چې کارغان غاښونه نه لري. دا خبره د کارغه مور په خپله کوله.

د کارغه مور په ډبرو شیانو پوهېږي او له مرگه نه ډارېږي

غرمه، د کارغه مور راغله. ټول بیده ول. دواړه د توت د ونې د سیورې لاندې کېناستل، اولدوز ورته ټول شیان وویل: د کارغه مور وویل: فکر یې مکوه. که مېره دې وغواړي ما ونیسي سترگې به یې راوباسم.

وروسته یې د کارغه بچي د کودگي نه راوويست. اوس د کارغه بچي خبرې کولې - البته د اولدوز او د کارغانو د مور په شان نه. خو د ځان په نسبت یې خبرې بدې نه کولې. لږ یې په گالانو او بوتو کې ټوپونه ووهل، اخودېخوا وگرځېد، وزری یې ووهلې او بیا د مور په څنگ کې کېناست. مور یې وروښودل چې څنگه خپلې وزرې په مینوکه کې ونیسي اووې څنډي.

د کارغه مور د کین څانگ لاندې ټپ درلود، هغه یې اولدوز او زوي ته ښکاره کړ. وې ویل: دا پنځوس - شپيته کاله پخوا ټپي شوی وو. د صابون غلا پسې تللې وم، صابون جوړونکي په کوتک ووهلم او ټپي یې کړم. پوره پنځه کاله تېر شول چې ټپ مې ښه شو. صحرايي میوې مې وموندلې او ومې خوړلې، اخر ښه شوم.

اولدوز د کارغه د مور د باسوادۍ او پوهې نه حیرانه شوه او هیله یې کوله چې کاشکې د دې په څېر مور یې درلودای. خپله مور یې نه یادېدله. یوازې یو ځل یې د مېرې نه اورېدلي وو چې مور هم لري. یوه ورځ د مېرې او پلار یې لاندې وه. مېرې یې وویل: لور دې هم کلي ته بوځه، مور ته یې پرېږده، زه نور د دې خدمت نشم کولی. همدا نن سبا زه د خپل بچي خاونده کېرم.

رښتیا چې د مور گېډه یې پېرسېدلې وه او د زېږون وخت یې وو.

يو دوه ځلې د اولدوز تره هم ورته د مور څه خبرې كړې وې. تره يې كله كله د كلي نه ښار ته راتله او دوې ته به وربښكاره كېده. اولدوز دومره پوهېده چې مور يې په كلي كې اوسېږي او دا ورته گرانه ده. له هغې نه نوره خبره نه وه. دغه ورځ د كارغه مور اولدوز ښكل كړه، زوی يې ښكل كړ او والوتله او په بلې كېناسته چې د كارغانو ښار ته لاړه شي.

اولدوز وويل: زما سلام دې هغه بل زوي او د «كارغه پلار» ته ورسوه. وروسته ورپه ياد شوه چې څه سوغات هم هلکانو ته ولېږي. چوشك يې د كميښ په جيب كې وو. مېرې ورته اخیستلی وو، هغه يې له جيبه راوويست پر زینه بلې ته وختله، د كارغانو مور ته يې چوشك وركړ چې بچيانو ته يې وركړي. دغه وخت د كارغانو مور والوتله او لاړه د يوې ونې په سر كېناسته. مخ يې اولدوز ته راواړه وو، قاغ قاغ يې وكړ، والوتله او له سترگو پناه شوه.

له «ياشار» سره لنډ ملاقات

اولدوز د بام پر سر ولاړه وه. همداسې يې لېرې لېرې کتل. ناڅاپه ورپه ياد شو، چې د مېرې له اجازې پرته بام ته ختلې ده. لږه ډار شوه. يو نظر يې شاوخوا کورونو ته وکتل. رښتيا چې د بلې سر څومره ښکلی وو. د کينې خوا گاونډې انگر ته يې وکتل دلته د «ياشار» کور وو. يو دم «ياشار» ورو ورو راووت لاړ د سپي هغې کوډگې خولې ته کيناست چې تل به خالي وه. ياشار دوه درې کاله د اولدوز نه غټ وو. يو هوښيار او مهربانه هلك وو. اولدوز چې هر څه وکړل چې ياشار يې وويني، ونشو. په جگه يې آواز هم نشو کولای. ناهيلې کېده چې ياشار سر راپورته کړ، هغه يې وليده. اول حيران شو، بيا په خوشالۍ سره د ديوال بېخ ته راغی او وې ويل: اولدوز، ته دلته څه کوی؟

اولدوز وويل: زړه مې په تنگ شوی وو. ومې ويل لاړه شم د بام سر ته اخوادېخوا وگورم.

ياشار وويل: مېرې دې چېرته ده؟

اولدوز هر څه هېر کړي ول، چې څنگه يې دا خبره واورېده ورپه ياده شوه چې د کارغه بچۍ يې د انگر په منځ کې پرېښودلې دی. کېدای شي مېرې يې راوينه شي بيا نو هغه وخت وای څومره بد کېږي!

په توندۍ سره د ياشار نه جدا شوه او راکوزه شوه. د کارغه بچۍ يې ونيو او کوډگې ته يې ننويست. غوښتل يې ور پسې بند کړي چې د مېرې غږ يې راپورته شو: اولدوز، لاړې په کوم قبر کې پټه شوې؟ ولې ځواب نه راکوی؟

د اولدوز زړه ولوېد. اول يې څه نشو ويلای. بيا يې لږ لاس او پښې راټولې
کړې او وې ويل: مورې دلته يم، ميتازې کوم. مېرې يې نور څه ونه ويل.
بلا په خیر او خوښۍ تېره شوه.

د کارغانو د مور اعدام

سبا سهار وختي اولدوز له خوبه راجگه شوه. د کارغانو مور قاغ قاغ کاوه او مرسته يې غوښتله. لکه چې څوک وژني او چينغې وهي. اولدوز په منډه انگر ته راغله مېره يې وليده چې د توت د ونې لاندې ولاړه ده، د کارغانو مور يې له ونې را ځوړنده کړې ده، قاغ قاغ کوي. مېره يې په لرگي وهي او کنځا ورته کوي، د مېرې مخ يې ټپي شوی و او وينې ترې څڅېدلې. کارغه وزرې ښورولې او قاغ قاغ کاوه، د پښو نه ځوړنده وه.

اولدوز په خپله هم پوه نشوه چې د مېرې خوا ته يې څه وخت ورمندېه کړه پښې يې ورته ونيولې او وې چيچلې. مېرې يې چيغه کړه: ...آخ او اولدوز يې له ځانه بېرته کړه او د غور بېخ يې ورله په کلکه څپېره وواهه. اولدوز وغورځېده سر يې په ډبرو ولگېد بې هوشه شوه او نوره پوه نشوه.

د اولدوز پرېشانه خوب

اولدوز ماسپښين سترگې وغړولې. خو كسه گاونډيان هم ول. مېره يې سرته ناسته وه. په كاشوغه يې دوا په خوله كې ورڅخوله. يوه سترگه او تندى يې ورته په سپين دستمال تړلى و. د اولدوز سترگو هر څه خړ خړ ليدل خو ورو ورو يې يو يو تن وپېژانده. ياشار يې هم وليد چې د مور څنگ ته ناست دى او ډډه يې ورته لگولى ده.

مېرې وليد چې اولدوز سترگې وغړولې. په وارخطايي وويل: شكر! سترگې يې وغړولې. نوره نه مري. اولدوز.... خبرې وكړه!...

اولدوز خبرې كولاى نشوى. مېرې خوا ته يې مخ وگرځاوه. ناڅاپه د كارغه د مور قاغ قاغ له هرې خوا پورته شو. اولدوز د لېونۍ په شان د مېرې څڼو ته لاس واچاوه او چيغه يې كړه. خو سر يې داسې درد ونيو چې بې اختياره يې لاس وختل او غږ يې غلى شو. دغه وخت يې د ژړا هق هق جگ شو او وې ويل: د كارغه مور.... چېرته ده؟.... چېرته ده؟... د كارغه مور.... چېرته ده؟.... وړوكې كارغه څه شو؟.... مورې!.... مورې!....

ياشار د ټولو نه مخكې ورمنډه كړه. هر چا خبرې كولې او غوښتل يې هغه په كراره كړي. خو اولدوز هاى هاى ژړل. مېرې يې مهرباني كوله. كرار كرار يې خبرې كولې. ويلې: اولدوز جانې مه ژاړه. دارو دې وخوره ژر ښه كېږى. اولدوز د ژړلو نه سترې شوه او بيده شوه. خوب يې وليد چې د كارغه مور د توت له ونې څوړنده ده، سا يې خيژي، وايي: اولدوز زه لارم، زما خبرې هېرې نكړې، مه ډارېره! اولدوز د ونې خوا ته منډه كړه. مېره يې سمدستي د ونې له شا نه راووتله. وغوښتل يې چې په لغته يې ووهي. اولدوز چيغه كړه

او په وېره له خوبه پاڅېده او د ژړا هق هق يې پورته شو. د غه وخت يې يوازې پلار او مېره مور په کوټه کې ول. بيا بیده شوه، لږ وروسته يې بيا هماغه خوب وليد. چيغه کړه او له خوبه راپاڅېده. تر شپې پورې همداسې پاڅېده او بيدیده. يو وار يې سترگې وغړولې، گوري شپه ده. ډاکټر يې معاینه کوي. واورېدل يې چې پلار ته يې ډاکټر وايي: ټپ يې مهم نه دی. ژر بڼه کېږي. خو جينې ډېره ډاره شوې، ټوپونه وهي. د څه شي نه ډېره سخته ډاره شوې. اوس ورته ستن وهم، په کراره او بیده به شي.

اولدوز وويل: زه ورې يم.

مېرې ورته شيدې راوړې. اولدوز شيدې وخوړې. ډاکټر ورته ستنه ووهله، بکس يې واخيست او لاړ.

اولدوز چت ته کتل او څه يې نه ويل. غوښتل يې د پلار او مېرې خبرې واورې خو ډېر څه يې وانه اورېدل. ژر خوب يووړه.

د ښاغلي کارغه د زړه خواله او د کارغه د مور د نیول کېدو څرنگوالی

سبا سهار اولدوز ته د کارغه بچی په یاد شو. لاس یې ولړزېد او چای په برېسته توی شو. مېرې سترگې بړندې کړې خو څه یې ونه ویل. پلار یې ولاړ و. پتلون یې اغوستلو چې دفتر ته لاړ شي. اولدوز غوښتل چې پاڅي او د کارغه بچي ته ورشي. خو عاقلانه کار نه و. هېڅ نه پوهېده چې د کارغه بچی ته به څه ورپېښ شوي وي، نه پوهېده د کارغه مور څنگه سهار وختي د مېرې په لاس کیوتې ده. مېرې یې د سترگې نه دستمال اېله کړی و. په مخ او وروځو یې د کارغه د مور د مینوکې ځای معلومېده.

پلار یې چې لاړ مېرې یې وویل: زه د یاشار مور ته ورځم ژر بېرته راځم. ډېر وخت وشو چې حمام ته نه يم تللي. دا ځل تا له ځان سره نشم بیولای. غواړم وگورم د یاشار مور له ما سره حمام ته تلای شي.

مېرې په رښتیا مهربانه شوی وه. هېڅکله یې له اولدوز سره دا ډول خبرې نه کولې. خو اولدوز نه غوښتل ورسره خبرې وکړي. بده یې شوه. یو دم یې یو څه په زړه کې راغله او وې ویل: مورجانې، اوس چې ته حمام ته روانه یې، یاشار ته ووايه چې دلته راشي، زه یوازې خپه کېرم. مېرې یې وویل: یاشار ښوونځي ته ځي.

اولدوز څه و نه ویل. مېرې یې لاره. اولدوز پاڅېده او د کارغه بچي ته ورغله. د کارغه بچی اوږد غزېدلی و او ژړل یې او همدا چې اولدوز یې ولیده، وې ویل: آه، بالاخره راغلې!....

اولدوز وویل: ما و بڅښه چې یوازې مې پرېښودلی وی.

د کارغه بچي وويل: اوس خو يو څه شی راوړه چې ويې خورم. بيا به خبرې کوو. ډېر وړی يم. ډېر تېری يم.

اولدوز لاره او اوبه اوخواړه يې راوړل. د کارغه بچي څو مړی وخوړې او وی وويل: فکر مې وکړ چې ته هم زما مور پسې لارې.

اولدوز وويل: مور دې چېرته لاره؟

د کارغه بچي وويل: هېڅ چېرته، مېرې دومره ووهله چې مړه شوه، بيا يې په ډېرانه کې وغورځوله.

اولدوز ژړا بس کړه او وې ويل: څه پای او انجام! اوس به سپو ټوټې ټوټې کړي او خوړلی وي.

د کارغه بچي وويل: ممکنه نده. زموږ د کارغانو غوښه ترڅه ده. سپی ان جرئت نشي کولای زموږ غوښې ته غاښ وروړي. زموږ مړی تر هغې پر ځمکه پروت دی څو وروست او تیت شي. اوس مې مور په ډېرانه يا بل ځای کې پرته ده او ورستېري.

اولدوز ځان نشو ټينګولای، ژړل يې. د کارغه بچي هم وژړل. آخر اولدوز وويل: اوس مېره راځي، مور وينې. زه ځم. وروسته له هغې چې مېره حمام ته لاره. بيا تا پسې راځم.

د کوډگی ور يې وتاړه او لاره د برستنې لاندې وغزېده. مېره يې راغله کڅوړه يې واخيسته او لاره. اولدوز په کراره زړه د کارغه بچي ته راغله. ښايسته لمر غورېدلی و. د کارغه بچي يې راوويست. ور يې اېله پرېښود چې لمر کوډگی ته ورننوزي.

د کارغه بچي وزرې وځنډلې. مښوکه يې کين او ښي خوا پر ځمکه راکښله او وې ويل: اولدوز جانې، رښتيا چې آزادي ښه شی دی.

اولدوز اسوبلی وکړ او وې ویل: ته پوهېږئ مور دې سهار وختي څه پسې راغلي وه؟

د کارغه بچي وویل: پوهېږم.

اولدوز وویل: کولای شئ ما ته یې هم ووايي؟

د کارغه بچي وویل: رښتیا دا ده چې راغلي وه ما بوځي او الوتل رازده کړي. لمرخانه ما ته راغله او وې ویل: نن د الوتلو ورځ ده، وروڼه او خور دې بیايم او الوتل ورزده کوم. ته هم باید راشئ. وروسته درپسې راځم. ما مې مور ته وویل: اولدوز څنگه؟ نه یې خبروې؟

مور مې وویل: خبرووم یې. مور مې د کوډگی ور وتړلو او درغله تا خبر کړي. لږ وخت تېر شو خو ته بهر رانه وتلې. زه په کوډگی کې وم. ناڅاپه مې تر غور شو چې ونیسئ او وتړئ یې. مور مې چيغې کړی: «قاغ!... قاغ!...» زړه مې وغورځېد. مور مې ویل: «مگر مور په دې ښار کې د ژوند کولو حق نلرو؟ ولې نباید له هر چا سره چې وغواړو برالا دوستي وکړو؟» د ور د سوري لاندې مې وکتل و مې لید چې مور مې مېرې د غلیبل لاندې کړې ده. ښکاره وه چې د مور په خبرو مې نه پوهېده.

اولدوز بی طاقته شوه، په توندې یې پوښتنه وکړه: بیا څه وشو؟

د کارغه بچي وویل: بیا یې مور په پرې وتړله او د توت له ونې یې ځورنده کړه. مور مې یو دم ټوپ کړ او د مېرې مخ یې په مښوکه وواهه او ټپي یې کړ. دغه وخت مېره په غصه شوه او په مور یې د کوټک په وهلو شروع وکړه.

اولدوز وویل: د کارغه مور نور څه ونه ویل؟

د کارغه بچي وویل: ولې نه، وې ویل چې ای ناپوهه مېرې، ته فکر کوئ چې د کارغانو غلا خوښېږي؟ که زه د خوراک څه ولرم چې خپله او د بچیانو

گهڙه مڙه ڪڙم، نو لهوني ٿيڻ چي بيا هم غلا وڪڙم؟... خپله گهڙه مڙي، فڪر
ڪوي ٿول ستاسو په شان دي!....

د ڪارغه بچي غلي شو. اولدوز ٿڙا بس ڪڙه او پوڻتنه ٿي وڪڙه: بيا ڇه وشو؟
د ڪارغه بچي وويل: بيا ته راووتلي. له يو ڪميس سره... نور ته په خپله
پوهڙي.

يوه شهبه دواڙه غلي شول. اولدوز وويل: نو د ڪارغه مور لڙه او ٿوند ٿي ختم
شو! اوس ڇه ڪار وڪڙو؟

د ڪارغه بچي وويل: زه بايد الوتنه زده ڪڙم.

اولدوز وويل: سمه ده. زه په خپله هم په همدې فڪر ڪي ٿي.

د ڪارغه بچي وويل: ڪاشڪي پلار، وروڻه، خور او انا مڙي پوهڙي ڇي زه
چيرته ٿي.

اولدوز وويل: هو، مرسته به ٿي راسره ڪڙي واي.

د ڪارغه بچي وويل: په ياد دي مور مڙي ويلي ڪه تر ڇو نورو ورڇو الوتنه
زده نه ڪڙم، مرم؟

اولدوز وويل: په ياد مڙي دي.

ڪارغه بچي وويل: ته ٿي په دقيقو ورڇو پوهڙي؟

اولدوز په خپلو گوتو شمڙو وڪڙو او وڃي ويل: د شپڙو ورڇو نه زيات وخت نلرو.

د ڪارغه بچي وويل: ستا په فڪر بايد ڇه ڪار وڪڙو؟

اولدوز وويل: غواڙي تا ياشار ته وڪڙم، صحرا ته دي بوڇي او الوتل درزده
ڪڙي؟

د ڪارغه بچي وويل: ياشار ڇوڪ دي؟

اولدوز وويل: همدا زمور د ڪيني خوا گاونڊي.

د کارغه بچي وويل: که ښه وي زه څه نه وایم.

اولدوز وويل: ښه خو دی. راز ساتونکی هم دی، خو څنگه یې خبر کړو؟

د کارغه بچي وويل: همدا اوس بام ته وخېژه، ورته ووايه راشي او ما بوځي.

اولدوز وويل: اوس نه کېږي. ښوونځي ته تللی.

د کارغه بچي وويل: ښوونځی؟ د اوږي د رخصتو لاتر اوسه خو ورځې پاتې دي.

اولدوز وويل: ته رښتیا وايی. مېرې راته درواغ ويلي دي. اوس ښوونځی رخصت دی. زه د بام سر ته خېژم، ته همدلته منتظر اوسه.

د زینې په دوهمې پوړۍ کې وه، چې د کوڅې نه د پښې آواز راغی. اولدوز ژر د کارغه بچي په کوډگي کې کېښود. ور یې رابند کړ، کوټې ته لاړه د پرستې لاندې وغزېده او انگر ته یې کتل.

کور قرنطین کېږي

د سپي غږ غږ یې واورېد. دروازې آواز وکړ، پلار یې راغی. ورپسې اکا یې هم، د پلار وړوکی ورور یې. شا ته یې تور سپی هم راوښوت. د سپي ځنځیر د اکا په لاس کې و.

پلار یې وویل: اوس نو هېڅ کارغه نشي کولای دلته پښې کېږدي.

اکا وویل: ژمی چې راغی باید راشم او بویې ځم.

پلار وویل: بده نه ده. چې ژمی شو مور هم سپي ته ضرورت نلرو.

اکا وویل: اولدوز چېرته ده؟ له مور سره یې تللي ده؟

پلار یې وویل: نه، ناروغه ده، بیده ده.

د توت په ونې پورې یې د سپي ځنځیر وتړلو او اتاق ته رانوتل. اولدوز ته

اکا گران وو. په دې خاطر چې د مور د کلي نه یې راتلو.

اکا د اولدوز پوښتنه وکړه، خو د مور یې څه ونه ویل. د پلار یې نه خوښېده

چې څوک دې د ده په مخ کې د لومړي ښځی په اړه خبرې وکړي.

اکا د اولدوز پلار ته وویل: دفتر ته دې بېرته نه ځي.

پلار وویل: نه، اجازه مې اخیستی ده. وخت هم تېر دی.

له دې وروسته بیا د سپي او کارغانو خبرې شروع شوې. پلار د کارغانو بد

ویل. د ساري په توگه یې ویل چې: کارغان ناولي او ډارن غلاجن دي.

راځي غلا کوي خو څنگه چې وويني چې یو څوک تیتېږي او ډېره او یو څه

شی راخلي، نو ژر تښتي.

یو ساعت له غرمې نه تېر وو، مېره راغله، سپی لومړی وغږېد، خو چې کاکا

د کړکۍ نه ورباندې غږ وکړ، غلی شو.

مېرى د کاکا نه مخ پټاوه، کاکا هم هغې ته نه کتل. سر يې څوړند نيولى وو. اولدوز غلې ناسته وه، کاکا ته يې ډډه وهلې وه، ناڅاپه يې وويل: کاکا، نشى کولای چې سپى دې بېرته له ځان سره بوځي؟
پلار يې سترگې بټې کړې، کاکا اولدوز ته مخ کړ او پوښتنه يې وکړه: ولې يې بوځم؟ د اولدوز ژبه ونښتله، نه پوهېدله څه ووايي. آخر يې وويل: زه....
زه ډارېرم.

پلار وويل: غلې شه جينکى، ناز مه کوه!

کاکا وويل: زرگېبه مه ډارېره، ښه سپى دى. ورته واييم، تا به نه ډاري.
پلار وويل: پرېرېده يې، د سړي خبره نه مني، په خپله د سپي نه لا خوشې ده. ټول ډاري. بى ځايه د غلاجنو کارغانو پلوي کوي. هېڅ نه ده معلومه چې د دغه ناولو حيواناتو نه يې څه ليدلي.
اولدوز نور څه ونه ويل، پرستنه يې پر سر راکش کړه او بیده شوه، کله چې راوښه شوه ويې ليدل چې اکا يې تللى دى او سپى په انگر کې غايي او کارغان شري.

له دغې ورځې ورسته کور قرنطين شو. هېڅ کارغه نشو راکوزېدى. ان اولدوز هم په وېره او ډار انگر ته تلله. يوځل يې د پسه يوه ټوټه غوښه ښاغلي کارغه ته وړه چې تور سپي يې د لاس نه وتښتوله او ويې خوړه، اولدوز چيغه کړه او دننه ته يې منډه کړه.

د خپگان او اندېښنې، د ولېرې او ډار ورځې

اولدوز له خوبه راپاڅېده. د مېرې د تندي تپ ژر ښه شو، خو د اولدوز تپ ډېر وخت ونيو چې روغ شو. د مېرې چلند بېرته بيا بدل شو. د پخوا لا زياته به په اولدوز قهرېدله. د اولدوز د غاښونو ځايونه د هغې په ورون کې ښکارېدل.

د ښاغلي کارغه حالت ډېر خراب شوی وو، تل به وړی وو. اولدوز هر څومره چې زيار ويست پر وخت يې د هغه د پاره خواړه او اوبه نشو رسولای. څلور سترگي تور سپي ټول ځايونه لټول او هر ناآشنا غږ به يې څاره. د اولدوز او ښاغلي کارغه يوازینی هيله ياشار وو. که ياشار ورسره مرسته وکړي چارې به سمې شي. خو نه پوهېدل چې هغه څنگه خبر کړي. اولدوز د سپي له ډاره بام ته هم نه شوه ختلاى. تور سپي به نه پرېښوده ورته به يې غپل، کېدای شو وبې دارې. تل به انگړ کې گرځېده او هر څه به يې بويول.

د ياشار مور به کله کله د دوې کور ته راتله. خو څه به يې ورته نشو ويلای. معلومه نه ده چې هغه هم د مېرې ملگرې نه وي؟ د دې زمانې پر څلکو ژر باور نشي کېدای. اوس مېرې هېڅ وخت هغه له چا سره يوازې نه پرېښوده.

ورځې يو پر بل پسې تېرې شوې. پنځه ورځې په خپگان او اندېښنې کې تېرې شوې، يوه ورځ فرصت پاتې وو. اولدوز يوازې کولای شول په همدې ورځ ښاغلی کارغه والوزوي که نه نو مړ به شي، خو نه پوهېده چې څه ډول يې والوزوي؟

آخر فرصت پیدا شو او یاشار یې ولید. په همدغه ورځ مېرې غوښتل واده ته لاړه شي. اولدوز وویل: مورې، زه د سپي نه ډارېرم یوازې په کور کې نشم پاتې کېدای.

مېرې هغه له لاسه ونيوله او د یاشار مور ته یې وسپارله. اولدوز د زړه له کومې خوشاله وه. یاشار یې په کور کې ونه لیده. د هغه له مور نه یې پوښتنه وکړه: یاشار چېرته دی؟

مور یې وویل: ښوونځي ته تللی دی. پرون ښوونځی پرانیستل شوی دی.

اولدوز کېناسته او د یاشار انتظار یې کاوه.

د ښاغلي کارغه د آزادولو پلان

غرمه وه، ياشار په منډه منډه راغی، اولدوز يې چې وليده، سور شو او سلام يې وکړ. اولدوز د سلام ځواب ورکړه. ياشار وږه خور هم درلوده، مور يې شيدې ورکولې چې بیده شي. اولدوز او ياشار انگړ ته لاپل. اولدوز په کرار او غمجن آواز وويل: ياشار پوهېږي څه وشول؟ ياشار وويل: نه.

اولدوز وويل: ښاغلی کارغه مري.

ياشار وويل: کوم ښاغلی کارغه؟

اولدوز وويل: زما ښاغلی کارغه.

ياشار وويل: مگر تا کارغه هم درلود؟

اولدوز وويل: هو، درلود مې. اوس څه کار وکړو؟

ياشار په هيچان سره پوښتنه وکړه: له کومه دې پيدا کړی دی؟

اولدوز وويل: بيا درته واييم، اوس واييم څه وکړو؟

ياشار وويل: له ولورې نه مري؟

اولدوز وويل: نه.

ياشار وويل: ټيبي شوی دی؟

اولدوز وويل: نه.

ياشار وويل: نو بيا ولې مري؟

اولدوز وويل: الوتلاي نشي. کارغه که وانه الوزي، خامخا مري.

ياشار وويل: ما ته يې را کړه زه به ورته الوتل زده کړم.

اولدوز وويل: د پورې لاندې می پټ کړی دی.

ياشار وويل: مېره دې خبره ده؟

اولدوز وويل: كه پوه شي وژني يې.

ياشار وويل: بايد يو چل وكړو.

اولدوز وويل: لومړی بايد د سپي كار وكړو. غز يې نه اورى؟

ياشار وويل: ولې نه، اورم يې. سپی نه پرېږدي چې ښاغلی كارغه

راوباسو. يوه دوه ورځې مهلت راکړه، زه فكر وكړم، پلان جوړ كړم، كار به

يې وكړم.

اولدوز وويل: فرصت نه لرو، بايد همدا نن ښاغلی كارغه راوباسو، كه نه نو

مري. دا راته د كارغه مور ويلى و.

ياشار په هيچان راغلی و. احساس يې كاوه چې غټ كار يې مخې ته

دى. په بېړه يې پوښتنه وكړه: دا د كارغه مور څوك ده؟

اولدوز وويل: د ښاغلي كارغه مور ده. دا درته وروسته وايم. اوس بايد يو

كار وكړو چې ښاغلی كارغه مړ نشي.

ياشار وويل: له غرمې وروسته زه ښوونځي ته نه ځم، پټ ځو او ښاغلی

كارغه راوړو.

د غرمې ډوډۍ يې وخوړه، د ياشار پلار خپل كار ته لاړ او مور يې د تي

ماشوم بيده كړ.

ياشار وويل: زه او اولدوز نه بيده كېږو. زه بايد سبق ووايم او تمرين وكړم.

ياشار به كله كله دغه شان درواغ ويل چې مور يې يوازې پرېږدي.

له زندان څخه د ښاغلي کارغه د آزادي لپاره قتل

لږ وروسته، دواړه بهر راووتل. په پورې باندې بلې ته وختل، اخوا دېخوا
يې وکتل. ويې ليد چې تور سپی يې اېله کړی دی. د ښاغلي کارغه د کوټي
ورته پروت او بيده دی.

ياشار وويل: زه ورکوزېرم او ښاغلی کارغه راوړم.

اولدوز وويل: نه وينې چې سپی د ور په خوله کې پروت دی؟

ياشار وويل: رښتيا وايي، ښاغلی کارغه بېچاره، گوره څه حال لري؟

اولدوز وويل: فکر نه کوم ډېر وډار شي، زړه ور کارغه دی.

ياشار وويل: اوس څه کار وکړو؟

اولدوز وويل: فکر وکړو، چاره ولټوو.

ياشار وويل: اوس يو فکر کوو، اوس يوه نقشه جوړوو....

د مېرې د سرکې ځم د بام پر سر په يوه څنډه کې پروت وو. مېرې د ځم

پر شاوخوا ډبرې اېښودې وې چې و نه لوېږي. د ياشار سترگې پر سپي

ولگېدې. سمدلاسه يې وويل: راځه سپی ووژنو.

اولدوز حيرانه شوه، وې ويل: وې وژنو؟

ياشار وويل: هو. که وې وژنو د تل لپاره به يې له شر نه خلاصه شي.

اولدوز وويل: زه ډارېرم.

ياشار وويل: زه يې وژنم.

اولدوز وويل: گناه نه ده؟

ياشار وويل: گناه؟ نه پوهېرم. زه نه پوهېرم چې گناه څه ته وايي. خو

لکه چې بله لار نشته. مور خو له چا سره بد نه کوو چې گناه وکړو.

اولدوز وویل: سپی می د کاکا دی.
یاشار وویل: وی دی. کاکا دې ولې سپی دلته راوړی او تړلی دی چې تا
وداروي او ښاغلی کارغه بندي کړي؟
اولدوز ځواب نه درلود چې ورپې کړي. یاشار کرار کرار لاړ یوه غټه ډبره
یې راپورته کړه او رایې وړه. اولدوز ته یې وویل: په کور کې څوک نشته؟
اولدوز وویل: مور مې واده ته تللی او پلار نه خبر نه یم. زما زړه په سپي
سوزي.

یاشار وویل: فکر کوې زما د سپي وژنه خوښه ده؟ بله لاره نشته.
بیا یوه پورۍ راکښته شو، د سپي پر سر ودرېد. دغه وخت یې ډبره پورته
کړه او سمدلاسه یې کښته خوشې کړه. ډبره د سپي پر سر وغورځېده. سپي
زگبروی وکړ او د لاس او پښو غورځول یې پیل کړ. ناڅاپه د اولدوز د پلار
آواز یې تر غوږ شو. دوې شاته شول. پلار راووت او ویې لیده چې د سپي
سا خېږي.

یاشار د اولدوز په غوږ کې وویل: راکه چې ځو. اوس دې پلار سپی ویني
او بام ته راخېږي.

اولدوز وویل: کارغه پرېږدوو؟

یاشار وویل: بیا زه ورپسې راکم.

دواړه په منډه راکښته شول، لاپل په کوټه کې کښاستل. یاشار کتابونه
مخې ته کېښودل، هرچا چې لیدل فکر یې کاوه چې سبق وايي. خو زړه یې
غورځېده. رنگ یې هم یو څه الوتی وو. د بلۍ پر سر یې د بابا د پښو غږ
واوږېده. بیا غږ رانغی. یاشار یوازې بام ته وخوت. د اولدوز پلار جامې
اغوستلې وې او د سپي د لاش تر څنګ ولاړ وو او بیا کوڅې ته راووت.

د ياشار رابه ياد شو چې يوه ورځ يې ډبره غورځولې وه او د اولدوز د کور
بنيښه ماته شوې وه، د اولدوز پلار د اوس په شان کوچې ته راوتلې وو او
فال بين يې راوستلې او لاره يې بنده کړې وه، په دغه فکرونو کې په توندې
راکوز شو، لومړی يې ښاغلی کارغه راوويست او وی ويل: زه ياشار يم.
سپي مې وواژه چې ته آزاد شى.

ښاغلي کارغه وويل: مننه، خو نور وخت تېر دى.

ياشار وويل: ولې؟

ښاغلي کارغه وويل: د مور نيټه مې تر نن غرمې پورې ده، هغه تېره ده،
ما دومره ولوره گاللى ده، چې د الوتلو وس نلرم.

ياشار غمژن شو، نژدې و چې وژاړي. وې ويل: اوس نه راځې چې زه
درته الوتل زده کړم؟

ښاغلي کارغه وويل: ومې ويل وخت تېر دى. اولدوز ته ووايه زما نه څو
بنکې وباسه او وې ساته. په هر ډول چې وي، کارغان په ما او تاسو پسې
راځي.

ښاغلي کارغه دا وويل، مښوکه يې وتړله او وجود يې سوړ شو. ياشار وژړل.
ناڅاپه يې يو فکر په سر کې وگرځېد، سترگې يې له شيطانت نه وځلېدې.
موسکې شو د پورې د پاسه يې د ښاغلي کارغه جنازه وکړه. ډبره يې
راواخيسته د پخلنځای په منځ کې يې وغورځوله، د سپي لاش يې د توت د
ونې سټې ته کېښود، يو سطل اوبه يې راوړی، د دروازې او پورې لاندې
ويني يې پرېمنځلې، سطل يې د خونې په منځ کې نسکور کېښود. دغه
وخت يې ښاغلی کارغه واخيست او لاړ، د بام پر سر ورپه ياد شو، چې بايد
د پښو مند يې پاتې نشي. هغه يې وران کړ.

اولدوز ډېره غمژنه شوه. ويې ژړل. خو کار شوی و او چاره يې نه درلوده. ياشار ورته ډاډگېرته ورکړه او وې ويل: که غواړی چې کار لا وران نشي، بايد غږ دې ونه باسې، څوک پوه نشي. داسې بلا به ورباندې پرېوځي چې خوند يې وگوري. نن مې د ښوونکي نه ځينې شيان زده کړي دي او غواړم پلار او مېره دومره ډار کړم، چې ان د خپل سيورې نه هم وتښتي.

بيا يې هغه څه چې ښاغلي کارغه ويلي وو او څه چې يې په خپله کړي ول، اولدوز ته وويل. اوس اولدوز څه په حال شوی وه. د ښاغلي کارغه څو ښکې يې راوويستلې او په جيب کې يې واچولې. ياشار جنازه يو وره او په يو ځای کې پټه کړه، چې وروسته يې خښه کړي.

د ياشار مور خپل زوی په غېږ کې نيولی او بيده وه.

هوبنڀيار ماشومان، ناپوه پلار او ميندي تېر باسي

ماشومان منتظر ناست ول. ناڅاپه شور ماشور شو. د اولدوز پلار چيغې وهلې. نور غږونه هم ول. د ياشار مور له خوبه راپاڅېده او انگړ ته يې رامنډه کړه. بيا ستانه شوه او لوپټه يې پر سر کړه او بام ته وختله. د اولدوز پلار لېونی شوی وو. سر يې واهه او چيغې يې وهلې: وای، وای!.... برباد شوم!.... کور ته مې «پېريان» ننوتلي دي!... زه دلته نور نشم پاتې کېدای!.... کور ته مې «پېريان» ننوتلي دي!.... راسره مرسته وکړئ!.... فال بين او څو سړي ورنه تاو ول او غوښتل يې چې کرار يې کړي. د اولدوز پلار د سپي لاش وروښود او چيغه يې کړه: وگورئ، دا دلته چا غورځولی دی؟ ډبره چا وړې ده؟.... وينې چا پرېمنځلي؟.... کور ته مې "پېريان" ننوتلي دي!... لومړی راغلل سپی يې وواژه... بيا يې... وای!.... وای!....

اولدوز او ياشار د پورې بېخ ته ولاړ ول. غوږ يې نيولی وو. د ياشار مور نه پرېښودل چې بلۍ ته وخېژي. يو بل ته يې سترگه واهه او په زړه کې يې د پلار او د نورو په بېعقلۍ خندلې. خوشاله ول چې دغه ټول خوشبواره کسان يې تېر ايستلي دي.

پلار يې په راکښلو راکښلو کوټې ته ننويست. خو ناڅاپه د ټولو د وېرې غږ پورته شو: د «پېريانو» نه له خدای پناه غواړو!...

پلار بيا غولې ته منډه کړه او د لېونو غونډې يې په چيغو وهلو او اخواډېخوا تللو شروع وکړه. نسکور سطل ټول ډارولي ول. بوډا سړي وويل: «پېريان» کور ته ننوتلي دي، کور پرېږدئ. يو کس دې په پېريان

پاڅوونکې پسې لاړ شي. بل کس دې دعا لیکونکې راولي. پلار چيغه کړه:
مرسته راسره وکړئ!... کور مې وران شو!....

يو تن په «سید قلبي پېريان پاڅوونکي» پسې ولاړ. بل تن «سید میرزا ولي دعا لیکونکې» پسې لاړ. یوې بودی یوه «بسم الله» د کور نه راوړه، چې پېريان وتبتي. «بسم الله» له کورمور خط سره غټه لیکل شوې او په زور قاب کې اېښودل شوې وه. دوو سپرو قاب په لاس کې ونيو او د بسم الله ویونکې په کور کې د گوټونو په لټه کې شول. ناڅاپه یې د پخلنځي په منځ کې په یوه لویه ډبره سترگې ولگېدلې چې په وینو ککړه ده. په ډار ډار یې ډبره ونيوله او غولې ته یې راوړه. پلار چې ډبره ولیدله بیا یې چيغې کړی: وای، وای!... دغه ډبرې هلته څه کول؟... چا دا وړې او هلته یې اېښې ده؟... «پېریانو» پر ما پسې راخیستلی ده.... غواړي په عذاب مې کړي.... وای!... آخر ما څه گناه کړې ده؟....

اولدوز او یاشار دیوال تر شا ولاړ ول. دا خبرې چې یې واورېدلې ویې خندل. سملاسي کوټې ته ننوتل چې د بلۍ پر سر کسان یې ونه ویني. یاشار وویل: اوس پرېرېده چې مېرې دې راشي نو څه خاورې به پر سر باد کړي. واده به ورته گنډېر شي. دغه وخت دواړو د زړه له کومې وخنډل. یاشار د اولدوز پر خولې لاس کېښود چې غږ یې څوک واننه وري.

معلومه نه ده چې چا مېرې خبر کړی وه، چې په بېرې یې ځان کورته ورساوه. مېرې یې ولید چيغه یې کړه او د انگر په منځ کې راوغورځېده. ښځو په راکښلو راکښلو د ښي خوا گاونډي کړه بوتله. بودی ویل: لومړی دې پېريان پاڅوونکي او دعا لیکونکي راشي، پېريان دې وباسي، بیا به امیندواره ښځه ورشي.

سر مو نه خوړوم، لنډه دا چې نیم ساعت وروسته پېریان پاڅوونکی او دعا لیکونکی راوړسېدل. پېریان پاڅوونکي لوبښې چپه کېښود او عجیبه او غریبه خبرې یې وکړې. هېنداره یې وغوښتله، عجیبه او غریبه آوازونه یې کول او اخر یې وویل: اې پېریانو، تاسو ته د پېریانو په پاچا قسم درکوم، د دې مسلمان له کوره ووځئ، دې مه په عذابوئ!

بیا یې هېنداره وترنگوله او د الدوز پلار ته یې وویل: پنځوس روپۍ راکړه چې بند یې کړم او لاړ شي.

د اولدوز پلار چنه ووهله او دیرش روپۍ یې ورکړې. پېریان پاڅوونکي روپۍ واخیستلې او لاس یې د لوبښې لاندې کړ بیا یې راویست او وې ویل: ای پېریانو د دې مسلمان له کوره لېرې شی. دې مه په عذابوئ! تاسو ته د پېریانو په پاچا قسم درکوم!

لږ وروسته پاڅېده او په خدا خدا یې پلار ته وویل: له نېکمرغه لاس یې درنه واخیستل او ژر لاړل. بېرته نه راگرځي. په دې شرط چې ما خوشاله کړی.

پلار د خوبښې سا واخیستله او دیرش روپۍ نورې یې پېریان پاڅوونکي ته ورکړې. هغه لاړ. وار د دعا لیکونکی راغی. په توره او نارنجي سیاھي باندې یې کړې وړې کړښې ولیکلې یوه یوه ټوټه کاغذ یې په هر کتج کې کېښود، شل روپۍ یې واخیستلې او لاړ.

مېر به یې راوستله. څوک نه پوهېدل چې پېران پاڅوونکي څه کېښودل او څنگه لاړ.

چې شپه شوه، د ياشار مور اولدوز کور ته بوتله. پلار او ښځه يې دومره وارخطا او ډار شوي ول چې تر دغه وخته پورې يې اولدوز ته فکر شوی نه

۰۹۹

واوره، ساړه، بېکاري او انتظار

منی راورسېد، واوره او ساړه یې هم له ځان سره راوړل. بیا ژمی شو، واوره او ساړه له حده تېر شول. د اولدوز اکا په سپي پسې راغی، تش لاس او په قهر ستون شو. د سپي پر سر یې له پلار سره لانجه هم وکړه.

د مېرې وېره لا نه وه تللې، د پخلنځي ور او دیوالونه د چاپي او خطي دعاگانو نه ډک ول. د شپې به ډارېده یوازې به بهر ته وتلای نشوه. اولدوز به یې له ځان سره بووله. اولدوز بېخي نه ډارېده. یوازې به بهر وتله او د زړه له کومې به یې مېرې پورې خندلې. د ښاغلي کارغه بڼکې یې د راډیو په ډبلي کې پټې کړې وې. یاشار یې هم ډېر لږ لېده. یاشار د ښاغلي کارغه جنازه په یو ښه ځای کې خاورو ته سپارلې وه. منظم به ښوونځی ته تلو او سبق به یې ویلو.

خو کله کله به یې له مور سره د قلم د ورکولو پر سر لانجه کوله. یاشار به زیاتره وخت قلم ورکاوه او مور به یې په قهرېدله او ویل به یې: ته دومره فکر نه کوې، پلار دې په څومره سختی سره د دې قلمونو روپۍ لاس ته راوړي.

د مېرې خېټه ډېره راوتلې وه. د گاونډ ښځو به ورته ویل: یوه دوه اونۍ وروسته یې د زېږون وخت دی.

مېرې به ځواب ورکاوه: ښايي لا ژر.

د گاونډ ښځو ویل: دا وار انشا الله بچې به دې ژوندې پاتې شي.

مېرې ویل: انشالله! چې نذرونه او سوالونه وکړم خامخا ژوندی پاتې کېږي.

د ياشار پلار به زياتره بېکار وو. کار ته به نه تلوو. واورى دومره ډېرې وربدلى چې سهار به راپاڅېدې ليدلې به دې چې کړکۍ تر نيمايي پورې واورو پټې کړي. سرې يخنۍ به چينچنې وژلې او د منې د پانو په شان به پر ځمکه غورځېدلې.

يوه ورځ سهار پلار وليده، چې دوه کارغان پر بلۍ ناست دي. کوتک يې راواخيست وار يې وکړ، دواړه يې ووهل او پر ځمکه وغورځېدل. خو کله چې يې لاس وروړ معلومه شوه چې له سرې يخنۍ نه وچ شوي دي. اولدوز ډېره خپه شوه. ياشار څو ورځې وروسته د مور له خولې خبر شو. له ځان سره يې وويل: داسې نه چې ښاغلي کارغه پسې راغلي ول!

د يارشار مور به هر سهار راتله له مېرې سره به يې مرسته کوله. لوبښې به يې پرېمنځل. کور به يې جارو کاوه. غرمې ته نژدې به خپل کور ته تلله. ديارې ماره وه. اولدوز ته گرانه وه. بده ښځه نه وه. کله به چې مېره لاره، اولدوز به کولای شو ورسره څو خبرې وکړي، د ياشار پوښتنه وکړي او ورته سلام وليري. نور گاونډيان به هم تلل راتلل، خو اولدوز ته د ياشار مور تر ټولو گرانه وه. سره له دې يې هم هغې ته څه نه ښکاره کول او يوازې يوازې د کارغانو انتظار يې کاوه. باور يې درلود چې هغوى به يوه ورځ راشي. پلار به د تل په څېر دفتر ته تلو او کور ته به بېرته راستنېدلو. يوه شپه يې مېرې ته وويل: زما زړه بچې غواړي. که دا ځل دې بچى ژوندى پاتې شي او ښه وي، اولدوز بل ځاى ته لېږم چې ته په ارامه شې. که دا ځل هم بچى دې مړ پيدا شي، نو اولدوز له ځان لېرې کولای نشم.

مېره هيله منه وه چې بچي به يې ژوندی دنيا ته راشي، خُکه چې پرېمانه
نډرونه او سوالونه يې کړي ول. اولدوز له دغه نه زيرېدلې بچي سره کينه
کوله. زړه يې غوښتل چې مړ دنيا ته راشي.

نذر او سوالونه د مړینې مخه نشي نیولای، د کارغه د مور یاد

آخر مېرې ولادت وکړ.

هلك ژوندی و. كوډې او منترې يې وكړې، نذرونه او سوالونه يې وكړل، دعا او تعويد يې وكړ، د «نظر قرباني» يې وكړه. په قبرونو يې شمعي بلي كړې او څه څه يې وكړل. د څه لپاره؟ د دې لپاره چې هلك مړ نشي. خو د اونۍ په سر كې هلك مرگ ته نژدی شو. ډاكټر يې راووست، وې ويل: د مور په خېټه كې يې بڼه وده كړې نه ده. په گرانه به ژوندی پاتې شي: زه څه نشم كولاى.

سبا ته هلك مړ شو.

مېره د كمزورى او خپگان نه سخته ناروغه شوه. شپه او ورځ به يې ويل: زوي مې «پېريانو» وواژه. لا تر اوسه يې زما نه لاس ندې اخيستې. بل دې هم د كينه ناك سترگې ږندې وي، كينه يې وكړه او زوي يې راته وواژه. د ياشار مور به ټوله ورځ له مېرې سره وه. ياشار به هم كله كله غرمې ږوډى د پاره د مور خواته ورتلو او له اولدوز سره به يې څو خبرې كولې. د كارغانو پټه نه وه. كله كله به يو يو كارغه يوازې له آسمان نه تېرېده او يا به د قاغ قاغ آواز اورېدل كېده او ژر به وركېده. د چينار پانې رژيدلې وې. اولدوز ته به د كارغه مور وربادېدله، چې څنگه به په وړو څانگو كېناستله. قاغ قاغ به يې كاوه، څنگېدله به، ناڅاپه به يې وزرې خورولې او تله به.

سخت ژمی تېرېږي

سخت ژمی تېرېده. ډېر سخت وو. ډېر ژر واوری د انگر په منځ کې انبار شوې، دیوالونو ته پورته شوې. سکاره نه پیدا کېدل. په درې چنده بیه هم نه پیدا کېدل. د یاشار پلار تل وزگار وو. مور یې د کارکولو او جامو پرېمینیځلو دپاره نورو کورونو ته تله. کله به یې باور نه کېدونکې خبرونه راوړل. د ساري په ډول به یې ویل: بېگایوه غریبه کورنۍ د ساړو نه مړه ده. یوه ورځ سهار په ژړا راغله او مېرې ته یې وویل: د شپې مې ماشوم د صندلۍ لاندې د ساړو نه وچ شوی او مړ شوی دی.

یاشار ډېر ځورېده. د وړې خور د مړینې فکر لېونی کړی وو. اولدوز ته یې وژړل او وې ویل: نژدې وو چې زه هم د ساړو له لاسه وچ شم. زموږ د صندلۍ لاندې سکاره نشته، یخه ده.

اولدوز یې اوبسکې پاکې کړې او وې ویل: مه ژاړه یاشاره، که نه نو ما ته هم ژړا راځي.

یاشار ژړا بس کړه او وې ویل: سهار مې پلار مور ته ویل: په دې وران کلي کې هېڅوک نشته چې ووايي ولې دلته سکاره نشته.

اولدوز وویل: پلار دې کار کوي؟

یاشار وویل: نه، په کور کې ناست وي او فکر کوي. کله کله واوړه جارو کوي.

اولدوز وویل: ولې نه ځي چې کار پیدا کړي؟

یاشار وویل: وایي چې کار نشته.

اولدوز وویل: ولې کار نشته؟ یاشار څه و نه ویل.

د پسرلي هوا

واوره کمه شوه، پسرلي ځان بښکاره کړ او اوبه يې روانې کړې. شينکي وټوکېدل، گلونه ډېر شول. ژمي ډېر له پښو نه غورځولې ول. ډېر هم په گرانه ژوندي پاتې شوي ول.

د ياشار مور سره صندلی لبرې کړه، کړکۍ يې بېرته کړې. د ياشار پلار د نورو لس شلو کسانو سره تهران ته لاړ، چې د خښتو په بټيو کې کار وکړي. په کور کې ياشار او مور يې د نورو کلونو په شان يوازې پاتې شول.

مېرې نوې ښه شوې وه. اولدوز ته يې نشو کتلاى. اولدوز به زيات وخت د ياشار په کور کې وه. مېرې به هم نور ورته څه نه ويل. پلار له اولدوز سره مينه کوله خو د اولدوز هغه بدې شو. پلار يې ويل: سړکال دې ښوونځی ته ليرم.

خوك د كارغانو په ژبه پوهېږي؟

د غبرگولی میاشت راوړسېده. یاشار په کلنې ازموینې کې بوخت وو. یوه ورځ یې اولدوز ته وویل: پرون مې دوه کارغان ولیدل چې د ښوونځی پر شاوخوا چورلېدل.

اولدوز له ځایه پورته شوه او وې ویل: ښه، بیا؟
یاشار وویل: بیا ټولگي ته لارم. د حساب ازموینه مې وه. کله چې راووتلم، ومې کتل نه ول.
اولدوز بېرته په خپل ځای کېناستله. یاشار وویل: مه خپه کېږه. که زموږ کارغان وي، بېرته راځي.

اولدوز وویل: خبرې دې ورسره وکړئ؟
یاشار وویل: وخت نه وو. زه د کارغانو په ژبه نه پوهېږم.
اولدوز وویل: خامخا پوهېږی.
یاشار وویل: ته څه پوهېږي؟
اولدوز وویل: ځکه چې مهربانه یې، ځکه چې پاک زړه لری، ځکه چې هر څه د ځان لپاره نه غواړی، ځکه چې د مېرې په شان نه یې.
یاشار وویل: دا دې د چا نه زده کړي؟
اولدوز وویل: ټول ښه هلکان د کارغانو په ژبه پوهېږي. د کارغه مور ویل زه خویې له ځانه نه وایم.

یاشار د دې خبرې نه خوشاله شو. د خوشالې نه یې د اولدوز لاس په دواړو لاسو کلک ونيو او وې ویل: هېڅ نه پوهېږم، چې څنگه مې په هغه

ورخ وکولای شول له «بناغلي کارغه» سره خبرې وکړم. هېڅ مې په یاد نه دي.

د کارغانو راستنېدنه

دوه درې ورځې تېرې شوې. دوبي نژدې کېده. هوا تودېدلې. د لویانو به د غرمې خوب ته زړه کېده. د غرمې ډوډۍ چې به یې وخوړه، بیده کېدل به. ماشومان به یې هم په زوره بیده کول.

یوه ورځ یاشار وروستني ازموینه تېره کړی وه او کور ته بېرته راتلو. د ښوونځي نه لږ لاندې، یو جومات وو. د جومات مخې ته د توت ونه وه. د توت تر ونې لاندې یې د یاشار نوم تر غوږ شو. غرمه ده، یاشار راستون شو، شاوخوا یې وکتل، څوک یې ونه لید، کوڅه تشه وه. غوښتل یې روان شي چې بیا د شا نه ورته غږ وشو، یاشار!

یاشار راستون شو، ناڅاپه یې پر دوو کارغانو سترگې ولگېدلې چې د توت په ونه کې ناست ول، خنډل یې. د یاشار زړه په ټوپونو شروع وکړه. وې ویل: کارغانو، تاسې ما له کومه پېژنئ؟

یو کارغه په خپل نري آواز سره وویل: ښاغلی یاشار، ته د اولدوز ملگری نه یې؟

یاشار وویل: ولې، یم.

بل کارغه په غټ آواز سره وویل: سمه ده چې زموږ مور ته په خپله نه وې لیدلې، خو ستا ښې ورته اولدوز ویلې وې. ډېر وخت وشو چې پر ښوونځيو گرځو چې تا پیدا کړو. نه مو غوښتل لومړی اولدوز ووینو. زموږ «آنا» سپارښتنه کړی وه. اولدوز څنگه ده؟

یاشار وویل: ویرې چې تاسو به هغه هېره کړی وي، ښاغلی کارغه.

کارغه په غټ آواز وویل: وبخښه، مور خان در ونه پېژانده: زه د هغه «ښاغلي کارغه» ورور یم، چې تاسو سره وو او بیا مړ شو. دا هم زما خور ده. هغې ته «پیغله کارغه» وایي.

پیغلې کارغه وویل: البته مور یو بل ورور هم درلود چې د ژمې یخنې وچ کړ، مړ شو. زموږ پلار هم زموږ مور پسې د خپگان له کبله مړ شو. یاشار وویل: تاسې دې سلامت ووسی. کارغانو وویل: مننه کوو.

یاشار فکر وکړ او وې ویل: ښه به وي چې دلته و نه غږېږو، زموږ کور ته خو، په کور کې څوک نشته.

کارغانو ومنله. یاشار روان شو او کارغان هم د هغه د سر د پاسه الوتل. هېڅوک نشي ویلای چې یاشار څه حال درلود. خان یې دومره غټ گانې چې څه به وایي. کله به یې آسمان ته کتل، کارغان به یې لیدل، خندل به یې او بیا به روان شو. په پای کې کور ته راورسېدل. کلي یې د گاونډي نه واخیستله او کور ته ننوت. مور یې غرمه کور ته نه راتله. کارغان راکښتل شول، په پوږیو باندې کېناستل. یاشار وویل: اولدوز نه غواړې وویني؟ په دې وخت کې د دیوال له هغې خوا د اولدوز د ژړا غږ پورته شو. درې واړه غلي شول. بیا پیغلې کارغه وویل: اوس اولدوز نشو لیدلای. بیرته نه کوو.

ښاغلي کارغه وویل: هو لاړ شو د کارغانو ښار ته خبر یوسو. بیا راځو او وینو یې. همدا نن راځو. زموږ سلامونه اولدوز ته ورساوه.

کله چې یاشار یوازې پاتې شو بام ته وخوت. هر څومره چې یې انتظار وویست اولدوز رانه وتله. بېرته راغی. مور یې په یخچال کې ډوډۍ او پنیر

اينبودلي ول. ډوډۍ يې وخوړه، بيا بام ته وخوت. هوا توده وه. كميس يې
وويست او پرېووت. غوښتل يې آسمان ته ښه وگوري. آسمان پاك او شين
وو. خو مرغۍ د شنه آسمان لاندې الوتلې. داسې چې ته به وايي وزرې نه
خوځوي او په سر ځي.

د تېبنتې قرار، تېبنته د بېرته راستنېدو د پاره

د غرمې ډوډۍ دسترخوان خور وو. پلار اولدوز خپل څنگ ته كېنولې وه. د اولدوز سترگې لمډې وې هق هق يې كول. مېرې ويل: زړه يې وهل غواړي. خبره نه مني.

پلار وويل: لورجانې، ته خو اورېدونكې جينې وې، څه خبره ده؟ اولدوز څه و نه ويل: هق هق يې كاوه. مېرې وويل: وايي يوازې خپه كېرم بايد پرېږدي چې لاړه شم له ياشار سره لوبې وكړم.

ناخاپه اولدوز وويل: هو، زما زړه لوبې غواړي، يوازې خپه كېرم. له ما ويلې تا ويلې نه وروسته، پلار اجازه وركړه چې اولدوز دې كله كله ياشار خوا ته ځي او ژر دې بېرته راځي. اولدوز ډېره خوشاله شوه. د ډوډۍ خوړلو وروسته پلار او مېره بيده شول. اولدوز پاڅېده د بلۍ سر ته وختله. زړه يې غوښتل هلته كيني او د كارغانو انتظار وكړي. ناخاپه يې سترگې په ياشار ولگېدې چې په خواږه خوب بيده وو. لمر تود شوی وو. اولدوز راغله د ياشار سر ته كېناسته د هغه په وينتانو يې لاس راكښه. ياشار سترگې وغړولې او وې خندل. اولدوز هم وخنډل. ياشار راپورته شو او كېناست. كميښ يې واغوست او وې ويل: اولدوز، پوهېږي څه خوب مې لیده؟

اولدوز وويل: نه.

ياشار وويل: خوب مې لیده چې د يو بل لاس مو نيولی، د ورېڅو د پاسه ناست يو. د پيغلې كارغه واده ته ځو. نور كارغان هم پر مور پسې راځي. اولدوز لږه سره غونډې شوه، بيا يې وويل: پيغله كارغه څوك ده؟ ياشار وويل: درته مې نه وو ويلې؟

اولدوز وويل: نه

ياشار وويل: كارغان مې وليدل او خبرې مو هم سره وكړې.

اولدوز وويل: كله؟

ياشار وويل: كله چې له نېوونځي نه راستېنم. د «بناغلي كارغه» خور او

ورور ول. وعده يې كړې چې اوس راشي.

اولدوز وويل: پيغله كارغه زموږ د «بناغلي كارغه» خور ده؟

ياشار وويل: هو.

اولدوز وويل: د كارغانو د پلار څه خبر دى؟

ياشار وويل: ويل يې چې د ميرمنې له غمه مړ شو.

په دې وخت كې دوه كارغان د ونو تر شا رانېكاره شول. راتلل راتلل او د

بلې شا ته راوړسېدل. پر ځمكه كېناستل، سلام يې واچاوه. اولدوز يو يو

وينو او بېنكل يې كړل. په غېږ كې كېنول. د احوال پوښتنې او آشنايې

وروسته بناغلي كارغه وويل: اولدوز، ټولو كارغانو ويل چې ته بايد زموږ خوا

ته راشي.

اولدوز وويل: له دې كوره وتښتم؟

بناغلي كارغه وويل: هو، بايد وتښتې زموږ خوا ته راشي، كه دلته پاتې

شي، خپه كېږي او مړې. موږ پوهېږو، چې مېرغه دې ډېره ځوروي.

اولدوز وويل: څنگه تېښتداى شم؟ پلار او مېرغه مې نه پرېږدي. كاكا مې

هم له هغه وخته چې سپې يې مړ دى، زموږ په كور كې پښه نده ايښى.

پيغلې كارغه وويل: كه ته وغواړئ، كارغان پوهېږي چې تا څنگه يوسي.

ياشار تر دې وخته څه نه وو ويلي. په دې وخت كې يې وويل: يعنې لاږه

شي او بېرته رانشي؟

پيغلي کارغه وويل: دا د دې په خونبه پورې تړلې ده. ته څه فکر کوی،
ياشاره؟

ياشار وويل: ستاسو خبره منم که دلته پاتې شي له لاسه وځي او څه کار
هم نشي کولای. خو که د کارغانو ښار ته لاړه شي... زه نه پوهېږم څنگه
کېږي؟

ښاغلي کارغه وويل: سبا راځو بيا هم غږېږو. اولدوز، ته هم تر سبا پورې
فکر وکړه...

کارغان لاړل. اولدوز وويل: ستا په فکر زه بايد لاړه شم؟
ياشار وويل: هو، لاړه شه خو بېرته راشه. لاس راکوی چې بېرته راځی؟
اولدوز وويل: لاس درکوم ياشاره!

«انا» د تېبنتې لار او طريقه نېبئ

سبا غرمه کارغان راغلل. يو بوډا کارغه هم ورسره وو. پيغلي کارغه وويل: دا «انا» ده.

انا د ياشار او اولدوز خوا ته راغله. مخامخ ورته کېناسته او وې ويل: کارغان خوشاله دي چې تاسې مو وموندلې. لور مې ستا ډېر صفتونه کول.

اولدوز وويل: د «کارغه مور» ستا لور ده؟

انا وويل: هو، ښه کارغه وو.

اولدوز اسوبلی وکړ او وې ويل: زموږ له خاطرې ووژل شوه.

انا وويل: کارغان يوه دوه نه دي. په مړ کېدو او وژل کېدو نه خلاصېږي.

ياشار وويل: اولدوز غواړي تاسو خواته راشي.

انا وويل: څومره ښه! نو راځئ چې کار شروع کړو.

اولدوز وويل: هر کله چې مو زړه وشو بېرته راتلای شو؟

انا وويل: خامخا بايد بېرته راشی. مونږ کارغان نه غواړو چې څوک دې

خپل کور، ژوند او دوستان پرېږدي او وتبنتي او ځانله هوسا ژوند وکړي او د

نورو د حال نه خبر نه وي.

اولدوز وويل: ما له ځان سره څنگه بيوئ؟

انا وويل: د هر څه نه مخکې يو کلک جال په کار دی. دا بايد تاسې په

خپله واوبدې.

اولدوز وويل: جال زموږ څه پکارېږي؟

انا وويل: لومړی فايده يې دا ده چې د کارغانو باور راشي چې تاسې لت او

بېکاره نه ياست. او چمتو يې چې د ځان د نېکمرغۍ لپاره زيار وباسې.

دوهمه گټه يې دا ده، چې تاسې د هغه منځ کې کزنې او کارغان يې پورته کوي او خپل ښار ته يې وړي...
ياشار د خبرې منځ کې راودانگل او وې ويل: وبخښه انا مور تار او وړۍ له کومه کړو، چې جال ترې واوبدو؟
انا وويل: کارغان تل حاضر دي د ښو او کارکونکو انسانانو خدمت وکړي. مور درته وړۍ راوړو او تاسې دواړه به جال واوبدۍ.
څو غټې ډبرې پر بام وې. مېرې هغه د سرکې د ځم نه چاپېر کړې وې.
انا وويل: مور وړۍ راوړو او د دې په منځ کې يې راجمعوو.
اخو دېخوا يې نورې خبرې هم وکړې، بيا کارغان لاپل.
اولدوز وويل: ياشاره! زه بالکل نه پوهېږم چې څنگه سپنسی وربشم او جال واوبدم.
ياشار وويل: زه پوهېږم د پلار نه مې زده کړي دي.

کارغان کوبنبنی کوي، ماشومان سخت زیار باسي، کارونه پر مخ ځي

د یاشار بنوونځی رخصت شو. اوس یې د فارسي لیک لوست بد نه وو. د پلار لیکونه یې لوستلای او مانا کولای شول او مور ته یې ویلای شول. کتاب یې هم لوستلای شو. مور یې بیا کالو پرېمنځلو ته تلله. پلار یې د تهران د خبنتو د پخولو په بتیو کې کار کاوه. ډېر کارغان به د دوې کور ته تلل راتلل. مېرې به کله آسمان ته کتل او د کارغانو نه به ډارېدله. اولدوز به ځان نانگارې کړ. مېرې به نا آرامه کېده او کله به یې له ځان سره ویل: نه چې دا انجلی له کارغانو سره تار ولري؟ خو په ظاهر کې آرامه او مظلومه ده. اولدوز خپل ځان نانگارې اچولی و.

د سپنسیو د رېشلو کار د یاشار په کور کې پر مخ تلو. یاشار به ولاړ او د لویو سړو په شان به یې پر دوک باندې سپنسی رېشلې. اولدوز به تارونه پر لاسو تاوول او پېر تارونه به یې جوړول. په انگر کې یوه وړوکې کوټه گې وه چې تشه وه، طنبونه به یې هلته پتول.

انا به کله کله سر وربنکاره کاوه او د کار د حال پوښتنه به یې کوله. یاشار به رېسلي تارونه وربندول. انا به خندل او ویل به یې: شاباس بنو ماشومانو، شاه باس! داسې نه چې څوک پوه شي چې پټ کار کوئ! سترگې او غوړونه مو خلاص کړې.

یاشار او اولدوز به ویل: زړه دې ډاډه وي انا، سمه ده چې زموږ عمر کم دی، خو عقل مو ډېر دی. دومره پوهېږو، چې سړی نباید هر یو کار ښکاره وکړي. ځینې کارونه ښکاره کوي، ځینې کارونه په پټه. انا به خپله کړه مېنوکه پر ځمکه راکښله او ویل به یې: تاسې مې خوښېږې. د مور او پلار

نه مو ډېر فرق لرئ. شاه باس! شاه باس! خو لا تر اوسه واړه ياست او پاڅه شوي نه يې، بايد ډېر څه زده كړئ او له دې ښه فكر وكړئ.

كله به هم پيغله كارغه او ورور يې راتلل. له دوې سره به كيناستل او خبرې به يې كولې. د خپل ښار خبرې به يې كولې، د چينار له ونو نه به غږېدل او د ورپځو، بادونو، غرونو، دښتو او بېدياو او د ډنډونو صفتونه به يې كول. اولدوز او ياشار له نورو پنځوس شپيته كارغانو سره هم آشنا شول.

پيغلې كارغه ويل: د كارغانو په ښار كې د يو ميليون نه زيات كارغان ژوند كوي. دې خبرو به ماشومان خوشالول. يو ميليون كارغان يو ځای ژوند كوي او هېڅ دعوا او جنجال نه كوي، څومره ښه!

د اولدوز د سفر ملگری

یوه ورځ یاشار او اولدوز تار رېشلو. اولدوز سر پورته کړ. ویې لیده چې
یاشار غلی او بېحرکته ولاړ دی او دې ته گوري. وې ویل: ولې راته داسې
گوری، یاشاره، څه شوي دي؟
یاشار وویل: فکر مې کاوه.
اولدوز وویل: څه فکر؟
یاشار وویل: هسې.
اولدوز وویل: باید ما ته یې ووايې.
یاشار وویل: ښه، وایم یې. فکر مې کاوه که ته له دې ځایه لاړه شې، زه
ځانله خپه کېرم.
اولدوز وویل: ما هم پرون فکر کاوه چې کاشکې دواړو سفر کړی وای.
یوازې سفر کول زیات خوند نلري.
یاشار وویل: نو ته غواړې چې زه هم له تا سره لاړ شم؟
اولدوز وویل: زه د زړه له کومې غواړم. باید انا ته یې ووايو.
یاشار وویل: زه یې په خپله ورته وایم.
بله ورځ انا راغله. یاشار وویل: انا، زه هم کولای شم له اولدوز سره تاسو
خوا ته درشم؟
انا وویل: کولای شی راشی، خو زړه دې پر مور نه سوزېږي؟ هغه خو بده
ښځه نده، چې پرېږدې یې او وتښتې!
یاشار وویل: د دې کار فکر مې کړی دی، د حرکت نه یوه ورځ مخکې
یې ورته وایم.

انا وويل: كه يې ومني، پروا نه لري، تا هم بيايو.
اولدوز او ياشار پر شوق راغلل او په تندي يې كار كاوه.

د کبانو غله، د وړيو غله، بې اغېزه دعاگانې

ياشار په امتحان کې کامياب شو. هغه ورځ چې اطلاعاتمه کور ته راوړه، پلار ته يې هم ليک وليکه. اولدوز او ياشار به زياتره يوځای ول. مېرې به لږه ځوروله. رښتيا دا چې غوښتل يې اولدوز يې د سترگو نه لېرې وي. د دې نه علاوه تل د کارغانو په انډېبننه کې وه. کارغان به ډېر تلل راتلل او هغه به يې انډېبنمنوله، ډارېدله چې آخر به بلا ورباندې وغورځېږي. پلار هم ناکرار وو، په تېره بيا چې هغه ورځ ډنډ ته ورغی ويې ليدل کبان نشته؛ دوه کبان پيغلې کارغه او ورور يې خوړلي ول. يو يې انا او پاتې نورو کارغانو خوړلي ول. پلار او مېرې به هر چېرته کارغه وليد کنځلې به يې ورته کولې او په ډبرو به يې ويشته.

يوه ورځ بابا وڅکې اخيستلې او راوړې وې چې مېره ترې سرکه جوړه کړې. مېرې ځم واخلست او بام ته يې يووړ. ډبرې يې اخوادېخوا کړې، ناڅاپه يوه زيات اندازه وړۍ پيدا شوې. وړۍ يې راواخيستلې او مېره ته يې راوړې او وې ويل: گورئ؟ پېريانو زموږ نه لا لاس ندې اخيستی اوس هم راپسې دي. دا چا د ډبرو په منځ کې راتولې کړي دي؟

پلار وويل: بايد مخه يې ونيول شي.

مېرې وويل: سبا دعاليکونکي پسې ځم. ښه دعا ترې اخلم چې پېريان وډار شي او وتښتي.

سبا اولدوز ياشار وليد. د دوې خبرې يې ورته وکړې، ياشار وخنډل او ويې ويل: بايد وړۍ پټې کړو، که نه نو کار مو څو ورځې ځنډېږي. اولدوز وړۍ پټې کړې او د سپي تشې کوډلۍ کې يې کېښودلې. ياشار وليدلې چې وړۍ

په کافي اندازه راټولې شوي دي. کارغانو ته يې خبر ورکړ چې نورې وړۍ
رانه وړي .

مېړه لار دعا لیکونکي پسې او ښه دعا يې راوړه. خو کله چې يې وليد
وړۍ يې وړي دي، وارخطايي لا هم ډېره شوه.

ياشار له موره اجازه اخلي

په ژبه پوهېدونکي سپي کيسه

ماشومانو، له هغې ورځې وروسته، د جال په اوبدلو پيل وکړ. لومړی يې پېر طنابونه جوړ کړل، بيا يې غوټې کړل.

د ياشار مور د جامو اوږد طناب درلود. دغه طناب څو ټوټې سيم و، چې يو بل سره تاو شوی و. ياشار غوښتل د مور څخه د جامو طناب واخلي او د طنابونو منځ کې يې کېږدي، چې جال مضبوط شي.

يوه شپه سرماينام يې مور ته وويل: مورې، که زه څو ورځې په سفر لاړ شم ډېره خپه کېږی؟

مور يې فکر وکړ چې ياشار ټوکې کوي.

ياشار بيا پوښتنه وکړه: مورې، اجازه راکوې زه څو ورځې په سفر ولاړ شم؟ قول در سره کوم ژر بېرته راځم.

مور يې وويل: لومړې بايد ووايي چې پيسې له کومه کړو؟

ياشار وويل: پيسې په کار ندي.

مور يې وويل: ښه له چا سره ځی؟

ياشار وويل: اوس يې نشم ويلي. د تگ په وخت کې به پوه شی.

مور يې وويل: ښه، چېرته ځی؟

ياشار وويل: دا درته هم د تگ په وخت کې وایم.

مور يې وويل: نو زه هم د تگ په وخت کې اجازه درکوم.

مور فکر کاوه چې ياشار په رښتيا ټوکې کوي او غواړي هغه د څو کاله مخکې خوشې خوشې خبرې وکړي. هغه وخت چې ياشار وپوکی او د لومړي ټولگي زده کوونکی وو، کله کله به يې دغه شان خوشې خبرې

کولې. د سارې په توگه ویل به یې: غواړم آسمان ته لار شم، خو کوچني ستوري راتول کړم او رایې وړم د کمیس ټنې ترې جوړې کړم.

خو نه پوهېده چې د دغو «وړو ستورو» هر یو یې په میلیونو میلیونو واړه د ده نه غټ دي او ځینې نور یې په زرهارو کرته د اور نه هم تاوده دي.

یوه ورځ یې تور کوڅه ډب سپی په راکنبلو راکنبلو کور ته راوړی وو. د غرمې د ډوډۍ وخت زه او یاشار د ښوونځي نه کور ته راتلو. پلار او مور یې وویل: زویه، دغه ناولی حیوان دې ولې کورته راوستی دی؟

یاشار په غرور سره وویل: داسې مه وایی. دا سپی په ژبه پوهېږي. ډېر وخت مې زیار گاللی او ژبه مې ورزده کړی ده. اوس هر څه چې ورته ووايم اطاعت کوي.

پلار یې په خدا خدا وویل: که رښتیا وایی، ورته ووايه لار شه او دوه تودې ډوډۍ واخله او رایې وړه. دا یې هم پیسې.

یاشار وویل: لومړی باید ډوډۍ وخوري او بیا...

مور یو څه وچه ډوډۍ سپي ته واچوله، سپي وخوړله او لکی یې وښورله. یاشار سپي ته وویل: پوهېږم ملگری، چې څه وایی.

پلار یې وویل: ښه، یاشاره، څه وایی؟

یاشار وویل: وایی «یاشار جان، یو شی مې په غاښونو کې نښتی دی، هیله کوم خوله مې بېرته کړه او هغه راوباسه».

مور او پلار په حیرانۍ سره کتل، یاشار په کراره د سپي خوله بېرته کړه او لاس یې وردننه کړ چې د سپي غاښونه پاک کړي. ناڅاپه سپي لاس او پښه ووهله او غپ یې کړ او د یاشار د ژړا آواز پورته شو. پلار سپی ووايه او بهر ته یې وشاړه. د یاشار لاس خو ځای زخمی شوی وو او «وای وای» کول.

هغه ورځ ياشار مور ته وويل: د تگ په وخت کې خامخا اجازه راکوئ؟
مور يې وويل: هو.

ياشار وويل: وي دي... د جامو سيمي طناب دې هم راکوئ، مورې؟
مور يې وويل: څه ورباندې کوي؟ بيا څه چل کوي، زويه؟
ياشار وويل: د سفر لپاره مې په کار دی. چل مل نه کوم.
مور يې حيرانه پاتې ده. نه پوهېده د زوي مقصد يې څه دی. پای کې
راضي شوه، چې د جامو طناب دې د ياشار وي. کله چې بیده کېدل، ياشار
وويل: مورې؟

مور وويل: ها، وايه!

ياشار وويل: قول راسره کوې چې دا خبرې به چا ته نه وايې؟
مور وويل: زړه دې جمع وي، چاته يې نه واييم. خو ته پوهېږی که پلار
دې دلته وای، ستا په دې خبرو پورې به يې خندلای؟
ياشار څه ونه ويل. په انگړ کې پراته ول او د ستور تماشا ډېر خوندوره وه.

د حرکت ورځ

کار په چټکۍ سره پر مخ تلو. د یاشار مور به زیاتره ورځې د غرمې هم کور ته نه راتله. اولدوز او یاشار لپاره د کار کولو فرصت ډېر وو. د کارغانو تگ راتگ کم شوی وو. مېرې ډېر څار کاوه. انا ویل: ښه ده لږ تگ راتگ وکړو. که نه نو مېره پوهېږي او کارونه خرابېږي.

د غبرگولی میاشتې وروستی ورځې وې چې جال تیار شو. انا راغله، هغه یې وکوت او خونې یې کړ او وې ویل: هغه ټول زیار چې مو وباسلو اوس یې وخت دی چې گټه یې واخلي.

یاشار او اولدوز وویل: کله حرکت کوو؟

انا وویل: که خوښه مو وي، سبا غرمه.

اولدوز او یاشار وویل: هر څومره چې ژر شي ښه ده.

انا وویل: نو، سبا غرمه منتظر اوسئ. کله چې مو واورېدل چې دوه کارغانو درې وارې قاغ قاغ وکړ، جال راواخلي او بام ته راوخېژئ. د اولدوز او یاشار زړونو ټوپونه وهل، غوښتل یې راپاڅېږي او ونڅېږي. لږ چې له دې او هغه ځای وغږېدل انا والوتله او د چینار په ونه کې کېناسته چې څو کوره اخوا وه، قاغ قاغ یې وکړ، وښورېده، پاڅېده او لاړه.

هغوی چی له زړونو خبر نه دي، وایي: اولدوز لېونې شوې ده

شپه شوه. سرې ماښام اولدوز له ځان سره خندېدله. مېرې ویل: انجلی لېونې شوې.

پلار پوښتنه کوله: لورې، ولې خاندې؟ زه خو د خدا څه نه وینم. اولدوز ویل: د خوشالی نه خاندم.

مېرې به قهر شوه.

پلار ویل: له کومې خوشالې؟

اولدوز ویل: ای، همداسې خوشاله یم، څه نشته.

مېرې ویل: پرېرېده یې، لېونې ده.

ښه او مهربانه مور

د بيدېدلو وخت وو. ياشار مور ته وويل: مورې، کېدای شي سبا غرمه په کور کې اوسې؟

مور يې وويل: زما سره دې څه کار وو؟

ياشار وويل: هو، غرمه يې درته وايم. زما د سفر په هکله.

مور يې وويل: ډېر ښه، غرمه کور ته راځم.

مور يې د زوي په کار سر نه خلاصېده. په رښتيا چې د سفر خبره يې هم هېره شوی وه او بيا ورپه ياد شوه. خو پوهېده چې ياشار ښه هلك دی او بدکار به ونه کړي. هغه ورته ډېر گران وو. د ورځې چې به کالو پرېمنځلو ته تله، فکر به يې له ياشار سره وو. کله به په خپله ورې پاتې شوه، خو د ده دپاره به يې جامې او قلم او کاغذ رانيول. ښه او مهربانه مور وه. ياشار به هم د هر کوچني کار دپاره هغې ته څه نه ويل او نه به يې په عذابوله.

حرکت

اولدوز په زندان کې

سبا شو. څو ساعته وروسته د حرکت وخت راوړسېده. وخت ډېر ورو تېرېده. ياشار په کور کې يوازې وو. ډېر نا کراره او ناآرامه وو. په انگړ کې اخوادېخوا تلو راتلو او فکر يې له اولدوز او مور سره وو. څو وار يې د انگړ په منځ کې جال خپور کړ او ورباندې کېناست. بيا يې راتول کړ او پر خپل ځای کې يې کېښود.

غرمه يې مور راغله. انگور او ډوډۍ او پنېر يې راوړي ول. ډوډۍ يې وخوړه. ياشار، اولدوز ته اندېښنه درلوده. مور يې منتظر وه، چې زوي يې څه ووايي. دواړو څه نه ويل. ياشار فکر کاوه: که اولدوز ونه کړاې شي راشي څه به وشي؟ نقشه به وړانه شي. که مېرې په لاس راشي، پوهېږم څه ورسره وکړم. د وينتانو نه يې رانيسم. پليټې! ولې نه پرېږدی چې اولدوز زما خوا ته راشي؟ اوس که د کارغانو غږ جگ شي، څه وکړم؟ تر اوسه اولدوز نده راغلې. زړه مې د گوگل نه وځي....

د اوبو راوړل يې بهانه کړل او انگړ منځ ته راغی. د مېرې او د پلار غږ د ديوال تر شا نه راتلو. مېرې اوبه وراچولې او پلار لاسونه پرېمنځل. ښکارېده چې پلار اوس کور ته راغلی دی. مېرې ويل: نه پوهېږی چې لور دې څه بلا راباندې راوستې ده، آخر مجبوره شوم په پخلنځي کې يې بندي کړم... په دې وخت کې دوه کارغان د چينار په ونه کې کېناستل. ياشار چې هغوی وليدل، زړه يې وغورځېده. اوس د اولدوز سره څه وکړي؟ مور ورپسې ولېږي؟ داسې نه چې په رښتيا مېرې بندي کړي وي!

کارغان راواوتل او د یاشار سرته راورسېدل، هغه ته یې وخنډل او د توت په ونه کېناستل او ناڅاپه دوو کارغانو په قاغ قاغ شروع وکړه:

- قاغ! ..... قاغ! ..... قاغ! ..... قاغ! ..... قاغ! ..... قاغ! .....

د کارغانو آواز له یوې خوا د جگړې د نغارې د غږ په شان وو: هم یې ډار درلود هم یې خوځښت او ټکان. یاشار یوه شېبه لاس او پښې ورکې کړې. وروسته په خود راغی او په کراره کوډگې خوا ته لاړ. جال یې راواخیست او په منډه بام ته وخوت. مېړه او پلار ننوتلي ول. کارغان راغلل د یاشار خوا ته کېناستل او ستړي مه شي یې وکړې.

یاشار جال خپور کړ. لا تر اوسه اولدوز نه وه راغلې. نیمه دقیقه تېره شوه، یاشار لېرې وکتل، کین خوا ته لېرې په دښتو کې لویه ترېمه راروانه وه اومخې ته راتله.

یو کارغه وویل: راروان دي، ولې اولدوز نه راځي؟

یاشار وویل: نه پوهېږم شاید مېرې یې بندې کړي وي.

ترېمه رانژدې شوه. د قاغ قاغ آواز غلی راتلو. اولدوز بیا هم رانغله. کارغان راورسېدل. د زرهاوو کارغانو د قاغ قاغ شور ځمکه او آسمان نیولي وو. ټول ورونه او دیوالونه د تورو کارغانو نه ډک شول. د توت په ونه کې هېڅ ځای خالي پاتې نه شو. خلک د کورونو نه راوتلي ول. ټول ډار نیولي ول.

د یاشار مور دیگ پر سر ایښی وو او د انگر منځ کې ولاړه وه او نارې وهلی:

یاشار چیرته لاړی؟ ... اوس دې سترگې راوباسي! .....

یاشار چې د مور آواز واورېد، بلې ته راغی او وې ویل: مورې، مه ډارېږه! دا زما ملگري دي. که زه درته گران یم، لاړه شه اولدوز راولېږه د بلې سر ته. مورې، هیله کوم! مورې لاړه شه! ... مور ډواړه باید سفر وکړو....

مور يې زوی ته حيران حيران کتل او څه يې نه ويل. ياشار بيا زاري وکړه:
مورې، لاره شه!... هيله کوم... کارغان زما ملگري دي... ورڅخه مه
ډارېره!

ياشار نه پوهېده څه وکړي. لږ پاتې وو چې په ژړا شي. انا مخې ته راغله او
وې ويل: ته لار شه په جال کې کېنه، زه د څو کارغانو سره اولدوز پسې
ځم، وگورم چېرته ده.

د کارغانو نارو ډېر کسان د انگر منځ ته رايستلي ول. هر چا يو شی پر
سرباندې ايښی وو او په وېره وېره يې آسمان ته کتل. ځينې خلک له ډاره په
کوټو کې پاتې شوي ول.

بودی گانو نارې وهلې: بلا نازل شوې! لار شی دعا وکړی. لومځ وکړی،
سوالونه او نذرونه وکړی!

ناڅاپه پلار ډانگی په لاس انگر ته راغی. مېره هم ورپسې راووتله. دواړو
ديگي پر سر نيولي ول. انا وويل: کارغانو! د دې سپري او بنځې لاس او
پښې وترې، پرېنږدي وخوځېږي.

کارغان ورباندې راټول شول، ديگونو شور کاوه مېره او پلار يې ډارول. انا د
څو کارغانو سره ورننوتله. د اولدوز آواز د پخلنځي نه راتلو. د پخلنځي ور
کلپ وو. اولدوز په چاره وهلو سره غوښتل چې ور سوری کړي. يو وړوکی
سوری يې هم کړی وو. په دې وخت کې د ياشار مور راوړسېده. کارغانو
ورته لار پرېښوده. مور په ډېره کلپ وواهه او قلف مات شو. اولدوز راووتله.
مور هغه په غېږ کې ونيوله او ښکل يې کړه. اولدوز وويل: مورې، زموږ
اندېښنه مه کوه، ژر راستنېږو. مېرې ته هم مه وايه چې زه تا راوويستلم.
ځوروي دی.

د ياشار مور ژړل. اولدوز منډه كړه، د چرگانو د كوډگي نه يې يوه كڅوپه راوويستله او د بلۍ سر ته وختله. كارغان ورنه چاپېر ول. كله چې د ياشار خوا ته ورسېده، ځان يې ورباندې وغورځاوه، ياشار ورته غېږ خلاصه كړه او په سينې پورې يې ټينگه كړه او له خوشالۍ يې وژړل.

انا د ياشار د مور نه مننه وكړه، بام ته وختله او په لوړ آواز يې وويل: كارغانو، حرکت وكړئ!

ناڅاپه كارغان پر حرکت راغلل او په منبوكو او پنډو يې جال ونيو او پورته يې كړ. ياشار د جال پر څنډو پورې مزي تړلي ول. كارغانو هغه سره نيولي ول. ياشار د پاسه غږ كړ: مورې، مور لارو. پلار ته مې سلام ورساوه، ژر بېرته راځو، مه خپه كېږه!

كارغانو مېړه او پلار پر خپل حال پرېښودل او روان شول، هغه دواړه په انگر كې ولاړ ول او چيغې وهلې. لرگې او ډبرې يې وپشتلې، جامې يې خپرې خپرې شوې وې او څو ځايه زخمي شوي هم ول. بالاخره د ښار نه لېرې وتل.

په زرهاوو كارغان د ماشومانو شاوخوا نه راټول شول. يوازې سر د پاسه يې خالی وو. اولدوز وربځو ته كتل او له ځان سره يې وويل: څومره ښكلۍ! كارغانو شور كاوه او تلل.

تلل د كارغانو ښار ته.

تلل هغه ځای ته چې د «پلار» د كور نه ښه وو.

تلل هغه ځای ته چې «مېړه» هلته نه وه.

د شهیدو او ناکامو ملگرو په یاد، چوشکونه لېرې وغورځوی!

انا، پیغله کارغه او ښاغلی کارغه راغلل او له ماشومانو سره کېناستل چې څو خبرې ورسره وکړي او بیا لار شي د نورو په شان کار وکړي. اولدوز خپله کڅوړه خلاصه کړه او یو کمیس یې راوویست او یاشار ته یې وویل: دا د پلار دی، ستا دپاره مې راوړ. بیا به یې اغوندې. یاشار مننه وکړه.

په کڅوړه کې یوه اندازه ډوډۍ او پنېر هم ول. اولدوز د کارغه څو بڼکې له جیبه راوویستلې او انا ته یې ورکړې او وې ویل: انا، د «ښاغلي کارغه» بڼکې دي. د یادگار په توګه مې ساتلې وې چې تا ته یې درکړم. زه او یاشار به «ښاغلی کارغه» او مور یې هېڅکله هېر نکړو. هغوی زموږ په خاطر ووژل شول.

انا بڼکې واخیستلې، هوا ته پورته شوه او په داسې حال کې چې د ماشومانو او کارغانو پر سر الوتله، په لوړ آواز یې وویل: ستاسو په اجازه غواړم دوه ټکي خبرې وکړم.

کارغان غلي شول. انا یو چوشک د وزر له لاندې نه راوویست او وې ویل: گرانو دوستانو! ښو کارغانو! همدا اوس اولدوز ما ته د «ښاغلي کارغه» څو بڼکې راکړې. مور هغه ساتو. د دې دپاره چې د یوې مهربانې او فداکارې مور او زوي نښه ده. دا بڼکې به مور ته وښيي چې مور هم زړه ور او ښه کارغان اوسو.

اولدوز او یاشار هورا وویل.

کارغانو په زوره زوره قاغ قاغ کړې.

انا خپلې خبرې ته ادامه ورکړه: خو دا «چوشك» لېرې غورځوم. د دې پاره چې مېرې د اولدوز دپاره رانيولې وو، چې تل هغه وزبېني او مجال ونلري چې خبرې وکړي او له چا سره د زړه خواله وکړي.

اولدوز خپل چوشك وپېژاند. هاغه چې «بناغلي کارغه» ته يې ورکړی وو. انا چوشك کښته راغوځار کړ، کارغانو شور جوړ کړ. انا وويل: مېرې «بناغلی کارغه» ووژلو. «بناغلی کارغه» يې نامرداه کړ. خو ياشار او اولدوز هغوی هېر نکړل. نو ژوندی دې وي هغه ماشومان چې هېشکله خپل نامرداه او شهيد ملگري نه هېروي!

کارغانو په زوره زوره قاغ قاغ کړې. اولدوز او ياشار لاسونه وتړل او هورا يې وويل.

د هاغه غرونو پر سر، د کارغانو ښار، غرمېشته کارغان

له لېرې نه لوړ غرونه ښکاره شول. انا راکښته شوه او وې ويل: د هاغه غرونو پر سر، د کارغانو ښار دی. تعجب ونه کړی، چې موږ ولې راغلي یو او د غره پر سر مو کورونه جوړ کړي دي. کارغان ډول ډول دي.

پای

د ۱۳۴۴ کال - منی

د ملگرو لیک

دا هم د هغو ماشومانو د مینې ډک لیک دی، چې د «اولدوز او کارغانو» کیسه یې د چاپ نه وړاندې اورېدلې ده. او وې نه غوښتل چې غلي پاتې شي. لیک د دغو ماشومانو د ښوونکي په لاس ماته رارسېدلی دی. د اولدوز ملگرو ته سلام وایو. هر څوک چې موږ ته د اولدوز خبر راوړي زېری ورکوو. موږ د کارغانو، یاشار او اولدوز په اړه اندېښنه لرو. زموږ سره صابون ډېر دی. غواړو هغه اولدوز ته ورکړو. موږ د پسرلي په انتظار یو. نور به کارغان نه ځوروو. موږ غواړو میندې د کارغه د مور په شان وي. د کارغه مور، مور ده. پر مور گرانه ده. د کارغه مور پر مېړه گرانه ده. موږ غواړو زموږ میندې زموږ پر پلرونو گراني وي.

مور فکر کوو «بناغلی کارغه»، اولدوز او یاشار تللی دی، چې دعوا وکړي. دعوا وکړي له پلرونو او مېرو سره. مور به یاشار ته غشي او لیندی جوړې کړو. د کارغانو خالی نه وړانوو، خو بناغلی کارغه ورباندې کېږي. کله چې پلار راشي، مېره راشي، اولدوز راخبر کړي. مور به اولدوز ته بوتان او جامې ورکړو. کبان به غلا کړو. غني به راغونډې کړو. بناغلی کارغه به زېری راوړي. په جگره کې به بريالی شي.

ياشار به د اولدوز لاس ونيسي، رابه شي. اولدوز به ښه مور شي او ياشار به ښه پلار شي. مور به د دوی په واده کې نڅا وکړو. مور په اندېښنه کې يو. ټولو ته په اندېښنه کې يو. غواړو د دوی مرستې ته ورشو. غواړو دوی ژر د کارغانو له ښار نه راستانه شي.

د اولدوز، ياشار او د کارغانو ملگري

(د آدرشهر، د امير کبير د دولتي ښوونځي د شپږم ټولگي د ۲۸ زده کوونکو نوم او لاسليک - ۴۴۱۱۱۱۱۴)

زرگيه، مه ماشومه کبره، گناه خه ته وايي؟ گناه خو دا ده چي غلا ونه کرم او زه او اولاد مې له ولرې مړه شوو. زرگيه گناه خو دا ده چي گېډه مړه نه کرم. گناه دا ده چي صابون د پښو لاندې پروت وي او زه وږې پاتې شم. زما دومره عمر شوی دی، چي په دې خبرو پوه شم. په دې هم ته پوه شه، چي په دې تشو نصيحتونو د غلامخه نيول کېدای نشي او تر هغه چي هر څوک د ځان دپاره کار کوي، غلا به هم وي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**